...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 255 (1855)
ОКТЯБРИИН 27
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Советскэ Союзай ажалшад! Коммунистическэ партиие, Советскэ правительствые тойрон улам нягтаар жагсая, коммунистическэ общество байгуулха агууехэ хэрэгтэ манай хүсэнүүдые ба зохёон байгуулхЫ эршэ зоригЫе элсүүлэн хандуулая!

(Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 38 жэлэй ойдо зорюулагдаhан КПСС-эй ЦК-гэй уряануудhаа).

Коммунистическэ байгуулалтада шэнэ амжалта туйлахыень парти арадаа уряална

(„Правдын" октябриин 26-най түрүү бэшэг)

...зохёон байгуулхы хүсэнэйнгөө hалба... бадаржа байhан үедэ, политическэ ...ажалай хүсэтэ дэбжэлтын оршон ...алда, ажахын ба культурна байгуу... ...ын бүхы участогуудта шэнэ амжал... ...туйлан, советскэ арад Агуухэ Ок... ...рьска социалистическэ революциин ...жэлэй ойе угтажа байна.

...шиидхэгдээдүй зорилгонуудта анха... ...а онсолон хандуулха гээшэ агуухэ ...волюциин ойн баярые hайндэрлэхэ эр... ...арга мүн гэжэ Коммунистическэ ...тиие, Советскэ гүрэниие үндэhэлэн ...гуулагша хэзээдэ мүнхэ Владимир ...ич Ленин hургаа hэн. Коммунисти... ...э илалта түгэс байгуулалтын аша ...ада советскэ хүнүүдэй шиидхэхэ ёho... ...болоод байhан зорилгонуудта онсо ...рал хандуулhан Уряануудтайгаар ...й парти Октябрьска hайндэрэй ур... ...на хододоо арадтаа хандадаг юм.

...Советскэ гүрэнэй эб найрамдалда ду... ...й гадаадын политикын гол шэглэл, ...хоорондын ажабайдалай эгээ шуха... ...проблемэнүүдтэ манай хандалга, про... ...ленностиие болон хүдөө ажахые саа... ...ань хүсэтэйгөөр дэбжээхэ, советскэ ...й материальна ажана байдалые ...hайжаруулха, культурыень хүг... ...э талаар манай хүдэлмэришэн ан... ..., колхозно таряашадай, интеллиген... ...шиидхэхэ ёhотой шухалын шухала ...лгонууд үсэгэлдэр «Правда... ...толнилогдоhон, Агуухэ Октябрьска ...алистическэ революциин 38 жэлэй ...зорюулагдаhан КПСС-эй Централь... ...Комитедэй Уряануудай дотор тон эли ...оор харуулагданхай.

...Советскэ засагай түрүүшын декрет эб ...амдал тухай декрет байhан юм. Тэ... ...hээ хойшо эб найрамдалай түлөө ...эл социалистическэ гүрэнэй гадаа... ...бүхы политикын гол шухала удхань ...нхой. Агуухэ Октябрьска социа... ...тическэ революциин 38 жэлэй ойн ...элдэ юрөөл табиха зуураа, ...СС-эй Центральна Комитет эб най... ...далай түлөө тэмсэлдэ арадуудай нэ... ...ы бэхижүүлхыень, буу зэбсэг хо... ...о ябадал туйлахыень, наукын аса... ...хэ нээлтын—атомай хүсэнэй эб най... ...далай ба гэгээрэл болбосоролой хэ... ...э зорюулагдахынь тулада атомна, ...родно ба хүнүүдые hүрэг олоорнь ...алгын бусад зэбсэгүүдые хорихые ...ыень халуунаар уряалан, бүхы оро... ...ай ажалшадта дахинаа хандаба.

...бүхы оронуудта эб найрамдалай тү... ...тэмсэгшэд! Шэнэ дай hүжэрөөгшэдтэ ...үүсэн, эб найрамдал хамгаалаг... ...й хүсэтэ фронтые нягталан жагсааг... ...үргэн нинтэ арадуудые бүри олоорнь ...эндэ хабаадуулагты, эб найрамдалай ...адай хорото ябуулганууд тушаа hэ... ...этэй байгты! Эб найрамдалай түлөө, ...уудай хоорондоо амгалан ёhоор ха... ...ан ажаллахын түлөө тэмсэлэй тугые ...дээшэнь үргэгты!

...Социализмын ба демократиин хүсэн ...лагерь хадаа бүхы дэлхэй дээрэхи ...найрамдалай дабагдашагүй түшэг ...уури мүн. Партиин Центральна Ко... ...манай Эхэ ороной ба арадай де... ...ратиин бүхы оронуудай ажалшадта ...жа, энэ агууехэ лагериин хүсэ ша... ...е бэхижүүлхыень, манай оронуудай ...уудай хоорондын ахадүүгэй хани ба... ...ааe, харилсан ажаллалгые хүгжөө... ...ь уряална.

...ажахыгаа ба культураяа саашадань ...ээхын түлөө, арад үргэн ниитын ...а байдалые хэлбэришэгүйгөөр hай... ...уулхын түлөө, эб найрамдалай ба ...ализм байгуулхын түлөө шэн зориг... ...мсэлдээ элитэ ехэ амжалта туйла... ...hнь түлөө арадай-демократическа ...уудэй: Польшын, Чехословакиин, ...риин, Болгариин, Румыниин, Алба... ...Монголой Арадай Республикын ...шадые советскэ хүнүүд үнэн зүр... ...hөө баясан амаршална.

...радайнгаа ажахые хүгжөөхэ түрүү... ...табанжэлэй түсэбые бэелүүлхын тү... ...ороноо индустриализацилхын ба ...э ажахыдаа коопераци бии болго... ...түлөө, социализмын үндэhэ hуури ...уулхын түлөө амжалтатайгаар тэм... ...байгаа агууехэ хитад арадта манай ...й ажалшад ахадүүгэй амар мэндые ...нэ. Дэлхэйн хүсэн түгэс гүрэн — ...дай Арадай Республикатай манай ...барисаан хэтэдээ мандажа, hалба... ...бадаржа байг лэ!

...ажахыгаа hэргээн бодхоохын түлөө, ...айрамдалай ба демократическа үн... ...hуури дээрэ өөhэдынгөө оронуудай ...нальна нэгэдэлые туйлахын түлөө ...эжэ байгаа Корейскэ Арадай-Де... ...ратическа Республикын, Вьетнамай ...ократическа Республикын баатарлиг ...уудай оролдосотой тэмсэл советскэ ...удтэ гүнзэгыгөөр хүндэлэгдэнэ, тэ... ...е баярлуулна.

...илитаризмые hэргээлгэдэ эсэргүү... ...эб найрамдалай, демократическа үн... ...hуури дээрэ эхэ ороноо нэгэдүүл... ...түлөө тэмсэжэ байгаа Германска ...ократическа Республикатай—бүхы ...аниин эб найрамдалда дуратай хү... ...дэй бата түшэг тулгууритай манай ...үнэн сэдьхэлэй хани барисаагаар, ...лсан ажаллагаар холбоотой юм.

...ктябриин агууехэ hайндэрэй урда... ...советскэ хүнүүд Югославиин Ара... ...Федеративна Республикын арадууд... ...мэндые хүргэнэ, советскэ ба ...лавска арадуудай хоорондын аха... ...й хани барисаан бэхижэжэ, hалба... ...бадаржа байhай гэжэ хүсэнэ.

...Советскэ правительство болбол со... ...льно-экономическа элдэб системэтэй, ...литическэ элдэб байгуулгатай гүрэ... ...дэй амгалан ёhоор зэргэлэн ажабай... ...уха боломжо бии, тиигэжэ ажабайха ...ратэй гэhэн В. И. Ленинэй заабариие ...адынгаа политикада хэлбэришэгүй... ...барнмтална. Бүхы дэлхэй дээрэхи ...айрамдалай аша туhада хүгжэн бэ... ...жэ байгаа Советскэ Союзай ба Ин... ...арадуудай хоорондын хани харил... ..., харилсан ажаллалга, тэгшэ эрхэ, ...бэедээ этигэлсэлгэ, ...ууудые хүн... ...эгэ дээрэ үндэhэлhэн Советскэ Союз

Финляндска Республика хоёрой хоорондын хани барисаан, харилсан ажаллалга; Европодо бата бэхи эб найрамдал сахиха интересүүдтэ харюусажа байгаа Советскэ Союзай ба Австриин арадуудай хани барисаата харилсаан хадаа дээрэ хэлэгдээшэдэ эли тодо жэшээ болоно үгэнэ.

Бидэнэр, советскэ хүнүүд, бүхы арадуудтай, тэрэ тоодо Англиин ба Америкын Холбоото Штадуудай, Франциин ба Италиин арадуудтай эбтэйгээр, хани барисаатайгаар ажаhуухые хүсэнэбди. Энэ хани барисаан хадаа уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулхын түлөө, гүрэнүүдэй амгалан ёhоор зэргэлэн ажабайхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангахын түлөө хамтын тэмсэл дундуур бэхижэнэ. Хархис хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн, эб найрамдалай ба Европын арадуудай аюулгүй байдалай түлөө тэмсэжэ байгаа Германска Федеральна Республикын ажалшадые советскэ арад амаршална, милитаризмые hэргээлгэдэ эсэргүүсэн, өөрынгөө ороной национальна бэеэ даанхай байдалай ба демократическа хүгжэлтын түлөө тэмсэжэ байгаа японско арадые амаршална.

Империалистическэ дарлалтада эсэргүүсэн, өөhэдынгөө эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байhан колониальна ба бэеэ даагаагүй оронуудай арадуудта советскэ хүнүүд үнэн зүрхэнэй амар мэндые хүргэнэ.

Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай гадаадын политика—эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхэ хэлбэришэгүй политика, уласхоорондын харилсан ажаллалгын, бүхы оронуудтай экономическа ба культурна холбоо барисаа хүгжөөлгын политика мандаха болтогой!

Бүхы арадуудай интересүүдтэ харюусадаг энэ сэсэн мэргэн политикые хэлбэришэгүй батаар ябуулха зуураа, Советскэ Союз уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулгада haaд хэжэ байhан хүсэнүүдэй, шэнэ дай hүжэрөөхые эрмэлзэжэ байhан хүсэнүүдэй дэлхэй дээрэ бии байhаниие хараадаа абангүй байжа шадахагүй байна. Тиимэhээ советскэ арад оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха хүсые бэхижүүлхэ тухай, манай арадай амгалан ажабайдалые, амгалан ажалые үнэн сэхээр хамгаалагшадай—Советскэ Армиин ба Флодой сэрэгшэдэй өөhэдынгөө сэрэгэй ба политическэ эрдэмые оролдосотойгоор дээшэлүүлхэ, өөhэдынгөө дайшалхы шадабариие нарижуулан hайжаруулха, дайшалхы эгээ шэнэ техникые, мүнөө үеын буу зэбсэгүүдые шудалха тушаа hуларшагүй анхарал оролдолго гаргана.

Эб найрамдалые, манай Эхэ ороной аюулгүй байдалые сахижа байhан, илалтануудай алдар солоор бүрхөөгдэhэн, Советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүд мандаха болтогой!

Коммунистическэ партиие, Советскэ правительствые тойрон улам нягтаар жагсаха зуураа, манай ороной ажалшад коммунистическэ общество байгуулгын агууехэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хүсые, зохёон байгуулхы эршэ зоригые элсүүлнэ. Советскэ байгуулалтын бата бэхи үндэhэ hуури—хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай холбоо барисаан хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро, коммунизмын түлөө тэмсэл дундуур бэхижэнэ, манай олонациональна социалистическэ гүрэнэй эшэ үндэhэн—Советскэ Союзай ахадүүгэй хани барисаан бэхижэжэ байна.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ үргэноөр дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөн хадаа өөрынгөө шалгагдамал хүтэлбэрилэгшые—Коммунистическэ партиие тойрон арадай нягтаар жагсаhаниие эли тодоор харуулна, партиин политикые бүгэдэарадай hайшаан дэмжэжэ байhанай элитэ гэршэ болоно үгэнэ. Мүрысөөнэй ябаса дундуур ехэ амжалтанууд туйлагдаа, гэбэшье, манай резервнүүд үшөөл туйлай ехэ юм, хэрбээ тэдээниие зүбөөр хэрэглээ haa, эдэ амжалтануудые хоёр, гурба дахин арьбадхажа болохо байна! Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө, гүрэнэй түсэбүүдые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын, арадай ажахые улам хүсэтэйгөөр дэбжээхын түлөө тэмсэлдээ шэнэ туйлалтатайгаар партиин XX съездые угтахыень КПСС-эй Центральна Комитет эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдые, эрэгтэй, эмэгтэй колхозниигуудые, советскэ интеллигенциие Октябриин hайндэрэй урдахана уряална.

Советскэ Союзай ажалшад! Арадай ажахые саашадань хүгжөөн дэбжээхэ, арадай материальна ба культурна ажана hайн ажабайдалые дээшэлүүлхэ, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые ба аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ үндэhэ hуурие—хүндэ промышленностиие үлэмжэ ехээр хүгжөөлгэдэ зорюулагдаhан Парти, Правительствын политикые бодото хэрэг дээрэ оролдосотойгоор бэелүүлэгты!

Социалистическэ промышленностиин бүхы hалбаринуудые, түбхын түрүүндэ манай экономикын эгээн гол шухала үндэhэ hуурие—хүндэ индустриие саашадань хүсэтэйгөөр дэбжээхэ тодорхой замууд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор хараалагданхай. Июльскэ Пленумэй табиhан зорилгонуудые бодото хэрэг дээрэ амжалтатайгаар бэелүүлгые шиидхэхэ гол шухала асуудалнуудта промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй анхаралые партиин Центральна Комитет Октябриин 38 жэлэй ойдо зорюулагдаhан Уряануудай дотороо хандуулна.

Социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгты, эсэгэ ороной ба хинлын саанахи наука болон техникын туйлалтануудые, предприятинуудай түрүү дүршэлые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгты! Үйлэдбэриин процессүүдые механизацилгын ба автоматизацилгын хэмжээе али болохоор дээшэлүүлэгты! Ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхын түлөө бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэгты!

Промышленностиин саашадаа хүсэтэйгөөр дэбжэхэ ябадал хангая!

Промышленностиин эгээ шухала hалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаха зуураа, партиин Центральна Комитет тэдээнэй урда тодорхой зорилгонуудые табина, мүнөө хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, технигүүдэй, конструкторнуудай, технологуудай—промышленностиин бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай эдэбхи ба зохёон байгуулхы оролдолго хэшээл эдэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ хандуулагдаха ёhотой. Эдэ зорилгонуудые бодото байдал дээрэ хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхын түлөө тэмсэл хадаа мүнөө социалистическэ мүрысөөнэй гол удхань болохо зэргэтэй.

Хүсэтэ промышленностьтай байхынгаа хажуугаар арадай хэрэглэлэй продуктнуудаар хүн зониие, түүхэй эдээр промышленностиие таhалгаряагүй хангажа байхын тулада гүйсэд хүрэхэ хэмжээнэй эдеэ хоолой зүйлнүүдые ба түүхэй эд үйлэдбэрилхэ шадабаритай хүгжэнги хүдөө ажахытай байха ёhотойбди гэжэ парти hургана. Түрүү колхозууд, районууд болон областьнуудай дүй дүршэл хадаа ороohо таряа жэл бүри ургуулгые арбан миллиард пүүдтэ хүргэхэ, мал ажалай гол продуктнуудай үйлэдбэрилгые хоёр—хоёр хахад дахин ехэдхэхэ гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй табиhан зорилгые 1960 ондо бэшэ, харин hураггүй урид дүүргэхэ бүхы арга боломжо манайда бии гэжэ харуулна.

Энэ арга боломжые бодото байдал дээрэ бэелүүлхын тулада бүхы колхозниигууд, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд юу хэхэ ёhотойб гэбэл: газар элдүүрилгын культурые дээшэлүүлхэ, үндэр ургаса туйлаха; шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглахын түлөө саашадаа тэмсэхэ; кукуруза тарилгые бүхы хэмжээгээр үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ; техникые hайнаар хэрэглэхэ; малдаа hайн үбэлжэлгэ бэлдэхэ; ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ; ажалай журам бэхижүүлхэ; наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтые үйлэдбэридэ оролдосотойгоор нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй Октябриин урда тээхи Уряанууд дотор хэлэгдэнэ.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Социалистическэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы hалбаринуудые хүсэтэйгөөр дэбжээхын түлөө тэмсэгты! Эдлүүриин газарые, колхозууд болон совхозуудта бии байгаа резервнүүдые hайнаар хэрэглэгты! Орондоо ороohо таряа, мяха, hү, нooho болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр үгэе!

Советскэ наукын саашанхи хүгжэлтэ тушаа, манай ороной техническэ дэбжэлтэдэ тэрээнэй үүргые дээшэлүүлхэ тушаа, искусство ба литературын hалбаран бадаралга тушаа, гүрэнэй аппарадай хүдэлмэриие нарижуулан hайжаруулха, тэрээниие гаргаша багатай болгохо, олониитэтэй тэрээнэй холбооe шангадхаха тушаа, худалдаа наймаае ба хүн зониие хангалга hайжаруулха тушаа, арадай гэгээрэлые ба элүүрые хамгаалга хүгжөөхэ тушаа партиин анхарал оролдолго КПСС-эй Центральна Комитедэй Уряануудта эли тодоор харуулагданхай.

Коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгтэ, манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай бата түшэг тулгуури—Советскэ Союзай хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлдэ шухала hуури эзэлжэ байгаа советскэ профсоюзуудта, эхэнэрнүүдтэ, залуушуулда партиин халуун Уряанууд хандуулагданхай.

Коммунистнууд болон комсомолецууд коммунизм байгуулагша агууехэ советскэ арадай түрүү зэргэдэ ябана. Ушар ёho hайн мэдэдэг, ажалда шэн зориг харуулдаг, манай партиин хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ байдаг тулада тэдэнэр олон миллион ажалшадта, бүхы советскэ хүнүүдтэ зоригжуулхы жэшээ харуулна.

Коммунистнууд ба комсомолецууд! Марксистско—ленинскэ теориие оролдосотойгоор шудалагты, манай социалистическэ промышленностиие, хүдөө ажахые саашадань дэбжээхын түлөө, арадай ажахыда техническэ дэбжэлтэ туйлахын түлөө, советскэ арадай ажана байдалые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхын түлөө, СССР дотор коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябагты!

Мүнхэ Ленинэй байгуулhан бэ хүмүүжүүлhэн манай агууехэ Коммунистическэ парти шэнги, үргэн ниитын тиимэ сэсэн мэргэн ба хэлбэришэгүй хүтэлбэрилэгшэ хүн түрэлтэнэй түүхэдэ байгаагүй юм. Партиин хүтэлбэреэр манай арад 1917 оной Октябрьда бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалта туйлаа, Октябрьска революциин туйлалтануудые элдэб зүhэнэй бүхы дайсадhаа хамгаалаа, социализм байгуулаад, мүнөө саашаа, урагшаа — коммунизм тээшэ этигэлтэйгээр дабшажа ябана. Ленинскэ генеральна хараа бодолые шууд сэхээр бэелүүлжэ байдаг, манай ороной хүгжэлтые социализмhаа коммунизмда шата дамжан орохо замаар шадабаритайгаар ударидажа байдаг партиин Центральна Комитет манай партиин коллективнэ дүй дүршэлынь ба коллективнэ сэсэн мэргэниинь мүн болоно. Октябриин 38 жэлэй ойн урда тээ, партиин XX съездэ бэлэдхэлэй үдэрнүүдтэ бүхы советскэ хүнүүд сэдьхэлээ онсо ехээр доhолгон, ехэ дурлалтайгаар иимэ юрөөл табина:

Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые зоригжуулагша ба хүтэлбэрилэгшэ агууехэ хүсэн—Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр урагшаа—коммунизмын илалта тээшэ дабшая!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. ВОРОШИЛОВТА
СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. БУЛГАНИНДА
Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр нүхэр В. М. МОЛОТОВТО

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаhаар зургаан жэлэй ой гүйсэhэнтэй дашарамдуулан таанадай эльгээhэн амаршалга маанадые болон манай ороной арадые ехээр зоригжуулаа, тэрэнэй түлөө Таанадта, мүн советскэ арадта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди.

Өөрынгөө hайндэрые баясхалантайгаар үнгэргэжэ байха үедөө хитад арад хадаа үнгэрhэн зургаан жэл соо туйлаhан бүхы амжалтануудаа hанан дурдахадаа али бүхы талаар бидэндэ угаа ехэ туhаламжа үзүүлhэнэйнь түлөө агууехэ Советскэ Союзда үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэдэг байгаа. Хитад арадай амжалта бүхэн агууехэ Советскэ Союзай энэ туhаламжатай таhаршагүй холбоотой юм.

Гадаадын политикын талаар Советскэ Союз өөрынгөө үүсхэлээр hүүлэй үедэ хэдэн хэмжээнүүдые абаа, тэрэнь уласхоорондын түгшүүрилые саашадань hулаpуулhан байна.

Эб найрамдалай аша туhада зорюулан Советскэ Союзай гаргажа байhан бүхы оролдолгые Хитадай правительство ба хитад арад хүсэдөөр дэмжэхэ байна.

Бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түшэг тулгуури болоrшо агууехэ Советскэ Союз мандаха болтогой!

МАО ЦЗЭ-ДУН.
ЛЮ ШАО-ЦИ.
ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ.

Пекин город, 1955 оной октябриин 24.

КПСС-эй ЦК-гэй уряануудые советскэ арад hайшаан угтаба

Партиин уряануудта харюу болгон ажалай бэлэг

КОХТЛА-ЯРВЕ. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин алдарта ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө эндэхи шахтануудай горнягууд шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

КПСС-эй ЦК-гэй уряануудтай танилсаhанайнгаа hүүлээр «Кукрусе» гэжэ шахтын Н. Кочетовой эрхилдэг түрүү бригадын хүдэлмэрилэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ түсэбhөө гадуур 80 тонно сланец үгэжэ байха гэжэ шиидээ. Жэлэйнгээ даалгабариие тэдэнэр ноябриин 1-дэ дүүргэхээр хараална.

«Кукрусе» гэжэ шахтын горнягууд октябриин 25-да 400 тонно сланец түсэбhөө гадуур малтажа гаргаhан байна. Энээнэй 100 тонныень Н. Кочетовой бригадын хүдэлмэришэд малтажа гаргаа.

РИГА. Октябрьска революциин ойдо зорюулагдаhан КПСС-эй ЦК-гэй уряануудые Рига городой ажалшад халуунаар угтаба. Рижскэ машина бүтээлгын заводой технолог нүхэр Ходкевич коллективэйнгээ суглаан дээрэ иигэжэ хэлээ:—манай предприяти табадахи табанжэлдэ продукци үйлэдбэрилэн гаргалгые хоёр дахин ехэ болгоо. Мүнөө шэнэ түхэлэй грейфернэ крануудые олоорнь бүтээн гаргахые түхеэржэ байнабди. Ажал дээрээ технологическа шэнэ процессүүдые үргэнөөр нэбтэрүүлнэбди. Түрэл партиингаа уряануудта харюу болгон ажалай шэнэ амжалта туйлахаар зоригжонхойбди.

КПСС-эй ЦК-гэй уряануудта зорюулагдаhан суглаан Рижскэ худалдаа наймаанай далайн портын хүдэлмэришэдэй дунда болобо. Агуухэ Октябриин 38-дахи жэлэй ойе портын хүдэлмэришэд нилээд амжалтатайгаар угтажа байна. Октябрь hарада, энэ портдо ерэhэн бүхы пароходууд саг соогоо гаража ошоо. Октябриин hайндэртэ портын хүдэлмэрилэгшэд 11,5 hарын түсэбые уридшалан дүүргэхэ уялга абаба.

Мүн «ВЭФ», «РЭЗ» заводуудай болон бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд дээшэлүүлэгдэhэн шэнэ уялгануудые абажа байна.

Донецкэ шахтануудта

КПСС-эй ЦК-гэй уряануудта харюу болгон Донецкэ шахтёрнууд ажалай вахтада жагсанхай. Каменска областиин 22 шахтанууд арба hарынгаа түсэбые уридшалан дүүргээд, мүнөө хэдэн мянган тонно нүүрhэ түсэбhөө гадуур үгэжэ байна. «Шахтантрацит» трестын № 47 шахтын хүдэлмэрилэгшэд түрүү hуури эзэлнэ.

— Түрэл партиингаа уряануудта харюу болгон Эхэ оронойнгоо ажахыда үшөөл ехэ нүүрhэ үгэхэбди,—гэжэ комплексно бригадын бригадир нүхэр И. Бугримов хэлэнэ.

Шахта бүхэндэ доторой арга боломжонууд элирүүлэгдэжэ, нүүрhэ малталгын түсэб үлүүлэн дүүргэгдэжэ байна.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 38-дахи жэлэй ойдо зорюулагдаhан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй уряануудые Улан-Удын судно-заhабарилгын заводой хүдэлмэришэд нэгэн hаналтайгаар угтаба. Заводой цехүүд болон бригадануудта агитаторнууд КПСС-эй ЦК-гэй уряануудые уншажа эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир нүхэр А. С. Левагин бригадынгаа гэшүүдтэ КПСС-эй ЦК-гэй уряануудые уншажа байна. А. [illegible] фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловта Бирманскэ Союзай Премьер-Министр У Ну орожо уулзаба

Октябриин 24-дэ, Бирманскэ Союзай Премьер-Министр У Ну ба тэрэнэй hамган До Мья И гэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловта орожо уулзаhан ба Бирманскэ мастернуудай бүтээhэн дурасхаалай бэлэгүүдые барюулhан байна.

Бирманскэ Союзhаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол У Монг Он Премьер-Министр У Нутай ябалсаба.

К. Е. Ворошилов ба У Нугай хоорондо болоhон хөөрэлдөөндэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. М. Пегов, СССР-hээ Бирманскэ Союзда байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. Д. Щиборин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Протоколой начальник Г. И. Фомин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Протоколой начальник Е. А. Тарабрин гэгшэд байлсаба.

Афганистан ошохо уряалые Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев хүлеэн абаба

Афганистанда ерэхыень СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганиниие болон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущевые Афганистанай королевскэ правительство уряа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев энэ уряалыень хүлеэн абаа. Тус аяншалга энэ оной эсэс багта хэгдэхээр тухайлагдана.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөндэ хабаадалсаха Советскэ делегациин состав тухай

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэ болохоёо байгаа зүблөөндэ хабаадалсаха Советскэ делегациие СССР-эй Министрнүүдэй Совет баталба. Тэндэ В. М. Молотов, А. А. Громыко, Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский, С. А. Виноградов ба Г. М. Пушкин гэгшэд оролсоно.

Мүн делегациин советнигүүдээр В. С. Кеменов, С. К. Царапкин, Л. Ф. Ильичев, Г. И. Тункин, С. Г. Лапин, Н. И. Чеклин гэгшэд томилогдобо.

Бирманскэ Союзай премьер-министр У Нугай Москвада байлга

Бирманскэ Союзай премьер-министр У Ну, тэрэнэй hамган До Мья И болон премьер-министртэй хамта ябаhан хүнүүд дүрбэдэхи үдэрөө Москвада айлшалжа байна.

Бирмэhээ ерэhэн айлшад советскэ столицын ажабайдалтай ба тэрэнэй үзэсхэлэн hайхан юумэнүүдтэй танилсана. Октябриин 24-нэй үглөөгүүр У Ну Кремльдэ Владимир Ильич Ленинэй байhан гэр байрые болон кабинедые хараhан байна.

Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ Московско метрополитен Бирмын премьер-министрые ехэтэ hонирхуулба. Ново-Арбадска радиусай газар дорохи түмэр харгыгаар У Ну ябаhан байна.

Гүрэнэй Третьяковско галерейдэ айлшад хоёр час шахуу байба. Эндэ ородой классическа болон советскэ искусствын элдэб гоё hайхан зурагуудтай тэдэнэр танилсаба.

Премьер-министр У Нуе СССР-hээ Бирмэдэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. Д. Щиборин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын протоколой начальник И. А. Тарабрин болон СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд ябалсаба.

Энэ үдэр Бирмэhээ ерэhэн айлшад Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагша «Горки-II» гэжэ совхоздо айлшалаа. Энэ совхозой директор С. Г. Семенов премьер-министрые ажахытайгаа танилсуулба.

Совхозhоо ябахадаа Бирмын премьер-министр иигэжэ мэдүүлбэ:

— Бидэндэ, бултандамнай совхозтой танилсахадамнай ехэ аятай зохид байба. Олонхон юумые бидэнэр түрүүшынхеэ харабабди, тэрээнhээ hургаал абабабди.

• • •

Октябриин 25-най hүни Бирмын премьер-министр У Ну hамгатаяа [illegible] тэрээнтэй хамта ябаhан хүнүүд [illegible] Ленинград мордобо (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ажал хэрэгээ һайнаар мэдэжэ хүтэлбэрилхэ

(Улан-Удэ городой Пригороднэ районой XV партийна конференциһээ)

Энэ район город соогоо томохон промышленна районуудай нэгэниинь юм. Мяха-консервын комбинат, мелькомбинат, сэмбын фабрика гэхэ мэтын гүрэнэй удхашанартай томохон предприятинууд эндэ бии. Районой промышленна предприятинуудай коллективүүд, партийна организацинуудайнгаа хүтэлбэрсэр, энэ жэлдэ шэнэ амжалта туйлаһан байна. 1955 оной 9 һарын түсэбые эндэхи предприятинууд 108,6 процент дүүргэжэ, үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуулхада хэдэн миллион түхэригэй продукци ехээр гаргаба. Тусхайлбал, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо сэмбэ—13 процент, мебель—14 процент, колбаса—22 процент, элдэб сортын гурил—33 процент, трикотажна хубсаһан—41 процент үлүү ехээр үйлэдбэрилэн гаргагдаһан байна. Партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, районой 7 предприятиин коллективүүд табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Мүнөө тус предприятинууд жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур бүри ехэ продукци бүтээн гаргахын түлөө тэмсэжэ байна.

Тиигэбэшье, конференциин делегадууд туйлаһан амжалта тухайгаа багаар хэлэжэ, районой предприятинуудай, партийна эхин организацинуудай болон партиин райкомой хүдэлмэридэ бии байгаа ехэхэн дутагдалнуудта, районой партийна организациин үмэнэ табигдаад байһан шухала зорилгонуудта гол анхаралаа хандуулжа, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ ехэтэйгээр үгэ хэлэбэд.

Пригороднэ райком промышленна предприятинуудые үшөөл һулаар хүтэлбэрилнэ, КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө бүхы коммунистнуудай хүсые элсүүлнэгүй гэжэ үгэ хэлэһэн делегадууд тэмдэглэбэ. Районой олохон предприятинууд һарынгаа болон кварталайнгаа түсэбүүдые дүүргэдэггүй, үйлэдбэри дээрээ голодоһо гаргадаг юм. Эдэ дутагдалнууд тухай райкомой секретарь нүхэр Апенин тоосоото элидхэл соогоо багаар тогтожо хэлээ. Теэд тэрэншье гайхалтай бэшэ. Юуб гэхэдэ райком, тэрэнэй секретарьнууд нүхэд Апенин, Федорченко, Петчинова гэгшэд районойнгоо предприятинуудаар үсөөн ябадаг, ажахыень гүнзэгыгөөр шэнжэлэн харадаггүй, тиимэһээ тэндэхи бодото байдалые һайса мэдэдэггүй байна.

Жэшээ болгон Үдын модо урадхуулгын конторые абаад үзэе. Энэ предприяти удаан саг соо гээгдэлһээ гаранагүй. Теэд партиин райком тэрэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха, партийна организацидань бодото туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа багаар табина.

—Манай предприяти зүбөөр хүдэлөөд байгаа һаа, 1955 ондо хэдэн миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үгэжэ шадаха байгаа, теэд мүнөө болоод байхада аяар 1,8 миллион түхэригэй гарзада ороод байна,—гэжэ Үдын модо урадхуулгын конторын дэргэдэхи парторганизациһаа делегат нүхэр Афанасьев хэлэбэ.

—Райкомой бюро, секретарьнууд, илангаяа нүхэр Федорченко дороһоо гараһан шүүмжэлэлые анхардаггүй. Жэшээлбэл, модо урадхуулгын конторын байдал тухай, тэрэнэй директор нүхэр Балинай хүдэлмэреэ һулаар эмхидхэдэг тухайнь хэлэхэдэмни райкомой секретарь нүхэр Федорченко ямаршье хэмжээ абаагүй, — гэжэ делегат нүхэр Цыбиков шүүмжэлбэ.

Тоосоото үе соо районой 44 партийна эхин организацида 30 гаран секретарь һэлгэгдэһэн байна. Яахадаа олон парторганизациин секретарьнууд һэлгэгдээб, зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд партийна бюрогой составта юундэ һунгагдаагүйб гэхэдэ, тэдэнэр коммунистнуудаараа холбоо барисаа муутай, нэрэ хүндэ багатай байгаа гэжэ конференци дээрэ зүб тэмдэглэгдэһэн байна.

Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, партиин райком кадрнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри һулаар ябуулаа, шэнэ хүдэлмэрилэгшэдые али нэгэн харюусалгатай ажалда дэбжүүлээд, тэдээндээ һайнаар туһалдаггүй, алдуу эндүүгынь саг соонь заажа үгэдэггүй байгаа. Тиимэ дээрэһээ урдань бараг һайн хүдэлмэрилэгшэ байһан аад, ямаршье хиналтагүй, дура зоргоороо ябаһаар, хүн зоной хүсэл һанамжые тоохоёо болижо, хойрог бүдүүрхүү болошоно.

Партиин райкомой хүдэлмэридэ бии байһан эдэ дутагдалнуудай гол шалтагаань юуб гэхэдэ, бюрогой гэшүүд, секретарьнууд албан хойрог арга методээр хүтэлбэрилхэ ябадалые усадхажа шадаагүй, гэжэ делегадууд нүхэд Оглоблин, Мыльников, Воробьев, Хандажапов, Филатов гэгшэд шүүмжэлбэд.

Партийна эхин организаци хадаа эгээн дайшалхы участогто ажаллана бшуу. Теэд КПСС-эй Пригороднэ райком предприятиин партийна эхин организацинуудтай холбоо барисаа муутай, тэдэнэй үдэр бүриин хүдэлмэридэ һайнаар туһалнагүй гэжэ делегадууд—мебельнэ фабрикын парторганизациин секретарь нүхэр Варфоломеева, мяха-консервын комбинадай парторганизациин секретарь нүхэр Щербаков, 35-дахи һургуулиин парторганизациин секретарь нүхэр Орлов гэгшэд тэмдэглэбэ.

Ажалшадай депутадуудай Пригороднэ райсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, райкомой бюрогой гэшүүн нүхэр Медведевэй, мүн энэ районой бусадшье эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэридэхи ехэхэн дутагдалнууд тухай делегадууд нүхэд Шишкина, Корягина, Семенькова, Дронов гэгшэд тогтожо хэлэбэ. Районой ажалшадай культурна ба ажаһуудалай эрилтэнүүдые, илангаяа хүн зондо медицинскэ туһаламжа һайнаар үзүүлхэ, худалдаа наймаанай хэрэгые гуримшуулха тухай һанамжа дурадхалнуудые тэдэнэр оруулаа.

КПСС-эй Улан-Удын горкомой ба городской Соведэй, мүн Бурят-Монголой обкомой болон республикын бусад хүтэлбэрилхы органуудай зүгһөө Пригороднэ районой эмхи зургаануудай, предприятинуудай хүдэлмэридэ багаар туһалдаг гэжэ олон делегадууд тэмдэглэбэ.

Конференцидэ суглараһан 400 гаран делегадууд—партийна эхин организацинуудай түлөөлэгшэд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, райкомой болон бусад эмхи зургаануудай, предприятинуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые элирүүлбэ. КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумээр табигдаһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаба.

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Очиров, горкомой секретарь нүхэр Продайвода конференцидэ байлсажа, үгэ хэлэбэд.

Конференциин һүүлээр шэнээр һунгагдаһан райкомой эмхидхэлэй пленум боложо, райкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр И. И. Апенин, секретарьнуудаар Л. П. Федорченко, А. К. Петчинова гэгшэд һунгагдаад, райкомой таһагуудые даагшад баталагдаба.

Семинар болобо

КПСС-эй Зэдын аймком хони үсхэбэрилгын асуудалаар һаяхан семинар үнгэргэбэ. Тэндэ аймагай колхозуудай түрүүлэгшэнэр, хонинойтоварна фермэнүүдые даагшанар, зооветеринарна мэргэжэлтэд байлсаба.

«1955—1956 онуудта хони үсхэбэрилгые саашадань хүгжөөхэ талаар аймагай колхозуудай зорилго» гэһэн асуудалаар партиин аймкомой секретарь нүхэр Желтын элидхэл зүбшэн хэлсэгдэбэ. Элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд аймаг дотор хони үсхэбэрилгэдэ туйлагдаһан түрүүшын зарим амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа, энэ хэрэгтэ бии байгаа олохон дутуу дундануудые элирүүлбэ.

Удаань «Һү ехээр һаадаг, мяха болон нооһо ехээр абадаг болохын, малажалай байрануудые барихын ба малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилхын түлөө социалистическэ мүрысөө саашадань дэлгэрүүлхэ тухай» КПСС-эй обкомой VI Пленумэй тогтоол семинарта хабаадагшадта соносхогдобо.

Тэрэшэлэн, 1954—1955 онуудта хониной тоо толгойе олошоруулха талаар Боргойн хониной совхозой хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай совхозой главна зоотехник нүхэр Уварова семинарта хабаадагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Һүүлээрнь семинарта хабаадагшад Боргойн совхозой 1-дэхи болон 2-дохи фермэнүүдтэ ошожо, хонидые искусственнаар ороондо оруулжа, мүн хонидой байрын хушалтые гудроноор жэлэжэ байһан хүдэлмэритэй танилсаба. Гудроноор жэлэгдэһэн хушалта хадаа Зэдын аймагай колхозуудай эрхэ байдалда таарамжатай, үнэгүй материал болоно.

Туркменскэ арадай культурын һайндэр

Москвада, СССР-эй Ехэ театрта Туркменскэ литература ба искусствын декадада хабаадагшадай түгэсхэлэй концерт болобо.

СССР-эй Ехэ театрын сцена яларан гэрэлтэнэ. Гоё һайханаар, һайндэрэйхэер шэмэглэгдэнхэй зал соо В. Мухатовай «Коммунистическэ парти тухайда кантата» гэһэн дуу һүр жабхалантайгаар сууряа татан зэдэлнэ. Энэ дууе нэгэдэмэл хоор гүйсэдхөө. Ахадүү арадтайгаа хамта коммунизмын гэрэлтэ замаар урагшаа дабшажа ябаһан сүлөөтэ ба зол жаргалта туркменскэ арадай баяр баясхаланта һайндэр энэ дуунай аялгатай нэгэдэнэ.

Энээгээр туркменскэ литература ба искусствын декадада хабаадагшадай түгэсхэлэй концерт СССР-эй Союзай Ехэ театр соо октябриин 24 эхилээ.

Тэндэ байгшад туркменскэ арадай залуу искусствын түлөөлэгшэдые халуунаар угтаба.

Концертын программа элдэб үнгын ба ехэ һонирхолтой байба. Ородой классическа болон национальна оперонуудһаа ариинуудые, мүн романс болон арадай дуунуудые туркменскэ оперо ба баледэй театрын дуушад—Б. Артыков, А. Аннакулиева, М. Кулиева, Ф. Аннадурдыев гэгшэд дуулаба. Московско консерваториин студентнэр—залуу дуушад М. Шахбердыева, С. Дурдыева гэгшэд уран гоёор дуулажа, концерт харагшадые һонирхуулба.

Оперно театрын балетнэ коллектив танцын ансамбльтай хамта элдэб, гоё һайхан хатар танцануудые наадаа.

Гүрэнэй хоор (хормейстер А. Эсадов) арадай уранһайхан дуунуудые шадамар бэрхээр гүйсэдхэбэ. Мүн Чайковскиин «Соловушко» гэжэ дууе шадамараар гүйсэдхэһэн байна.

Туркмениин арадай искусствын болон классигуудай зохёолнуудые гүйсэдхэһэн арадай инструментнүүдэй гүрэнэй оркестр олон янзын программа харуулаа. Эндэ дууша М. Фараджева таджик арадай дуунуудые оркестрын хүгжэм доро шадамар бэрхээр дуулаа.

Хатар нааданай ансамблиин артистнууд баяануудай хүгжэм доро ород арадай хатарые уран бэрхээр гүйсэдхэбэ.

Энэ концертдэ арадай оюун бэлигые харуулһан уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд ехэ амжалтатайгаар наадаба. Марыйска болон Ашхабадска областьнуудай уранһайханай самодеятельностиин коллективэй «Колхозно залуушуулай хатар» гэжэ, хореографическа коллективэй табиһан танцые, мүн Марыйска, Ашхабадска болон Чарджоуско областьнуудай эхэнэрэй хоорой дуулахые тэндэ байгшад халуунаар угтаба.

Ашхабадска областиин Тедженскэ районой «Большевик» колхозой гэшүүн П. Мамедсоюнов элдэб энеэдэ зугаа ехэтэй, ирагуу һайхан дуунуудые дуулаһан байна.

Арадай дууша А. Мурадова (Ташаузска областиин, Ильялинска районой Тельманэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель), хонишод Ш. Гулова ба Ч. Бегиева гэгшэд национальна дуунуудые шадамараар гүйсэдхэһэн байна.

Энэ һайн һайханаар үнгэрһэн концертын сценэнь ехэ гоёор шэмэглэгдэнхэй байба. Сценын ханадань үлгөөтэй байһан туркменскэ ковёрнуудые концерт харагшад ехэ һонирхоо. Тэрэ ковёрнуудай нэгэниинь «Ахадүү арадууд» гэһэн зурагуудтай юм. Нүгөөдэ ковёрынь 190 дүрбэлжэн метр ба сценын бүхы ханаар дэлгэгдэнхэй байба.

Концертын түгэсхэл ехэ баяр баясхалангай өршон байдалда үнгэрбэ. Концертдэ хабаадагшад хүхюун согтойгоор, шадамар бэркээр наадаһан байна. Манай Эхэ ороной столица—Москва тухай дуун илангаяа гоёор ханхинаа.

Туркменскэ литература ба искусствын декадын түгэсхэлэй концерт манай ороной ахадүү арадай хани барисаае харуулһан, мүн Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин национальна политикын гайхамшагта илалтын гэршэн боложо үгэнэ.

Концертдэ Х. Аллануров, Д. Овезов, Н. Мухатов, Е. Рацер, А. Мурзаев, К. Кулиев, Д. Бегенчива, Г. Аракелян, Г. Дугашев гэгшэд дирижировалһан байна.

Р. Захаров, уранзурааша—И. Рабинович гэгшэд концертые найруулан табиба.

Түгэсхэлэй концертдэ Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, А. И. Беляев, А. Б. Аристов, Д. Т. Шепилов гэгшэд байлсаба. Мүн тус концертдэ Туркменистанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь С. Бабаев, Туркменскэ ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Б. Овезов гэгшэд байлсаба.

Правительственна ложодо Бирманскэ Союзай Премьер-Министр У Ну, тэрэнэй һамган До Мья И, Бирманскэ Союзһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол У Монг Он гэгшэд байлсаба.

Концерт харагшадай дунда Бирманскэ Союзай Премьер-Министрые үдэшэгшэд болон Москвада байдаг дипломатическэ түлөөлэгшэдэй толгойлогшонор байлсаһан байна.

(ТАСС).

Артелиин түрүүлэгшэ—колхозой үйлэдбэридэ ехэхэн үүргэ дүүргэнэ

Ставропольско хизаар. Василий Антонович Ломтев 1952 ондо артелиие хүтэлбэрилхээ ерэһэн байгаа. Тиихэдэ Георгиевска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоз Ставропольско хизаар соо эгээл гээгдэнгитэ колхозуудай нэгэн байһан юм. Ороохото культурануудай муу ургаса хуряадаг, малһаа ашаг шэмэ багаар абадаг байгаа. Шэнэ түрүүлэгшэ ерэмсээрээ, тон түрүүндэ, тэжээлэй база һайжаруулжа, ниитын малажалые хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ захалаа һэн. Тиин һүүлэй жэлнүүдтэ колхоздо кукурузын тарилга горьтойхоноор үргэдхэгдэжэ, энэ жэлдэ 750 гектарта хэгдээ. Тиигэжэ колхоздо кукурузын эшэ намаагаар үнеэн бүхэндэ—8 тонно, кукурузын буурсагуудаар гахай бүхэндэ—9 центнер силос даргадаа.

Малые эдеэлүүлгэ һайжаруулжа, колхоз тэдэнһээ ашаг шэмэ ехээр абадаг болоо. Тиигэжэ энэ жэлдэ колхоз 130 тонно һү гүрэндэ түсэбһөө гадуур тушааба. Урдань эндэ хони үсхэбэрилэгдэдэггүй байһан аад, мүнөө колхоз 4700 хонитой болонхой. Хонин бүриһөө түсэбһөө гадуур 800 грамм нооһон хайшалагдаа. Тиихэдэ шубуудынь 80 дахинаар олошоруулагдажа, энэ жэлдэ шубуу үсхэбэрилгэһөө 500 мянган түхэригэй олзо доход оруулагдахаар хараалагдана.

Шэнэ түрүүлэгшын үүсхэлээр колхозниигууд үнгэрэгшэ хабартаа жэмэстэ сад таряа.

Мүнөө жэлдэ колхоз Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Георгиевска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ В. А. Ломтев, звеньевой А. И. Котова, Георгиевска МТС-эй директор А. П. Карпов гэгшэд хуряалгын урда тээ кукурузын буурсагуудые үзэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые шалганабди

Кударын аймагта яаранагүй

Кударын аймагай түрүү колхозууд болон фермэнүүд ажахын үнгэрһэн жэлдэ малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлжэ шадаад, малай үбэлжэлгэдэ эмхитэйгээр бэлэдхэһэн байна.

Алтайн сомоной Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цагадаев) зохёоһон хэмжээ-ябуулгануудаа дүүргэхын тула ажахын үнгэрһэн жэлэй туршада ехэхэн хүдэлмэри хээ. Үнеэн бүриһөө һааһан һүнэйнь хэмжээн нёдондонойхитой сасуулхада 179 литрээр ехэ болоо. Нүхэр Тутутовай хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи МТФ-гэй һаалишад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 904 литр һаагаа гэхэ гү, али 1954 онойхидо орходоо үнеэн бүриһөө 373 литр һү ехээр һааһан байна. Тус фермын эрхим һаалишан нүхэр Д. Цынгунова үнеэн бүриһөө 2276 литр һү һаагаа. Мүн һаалишад Н. Лузанова, Д. Цоктоева, Рампилова, Банзарова болон бусад һү һаалгаяа нилээд ехэ болгоһон байна. Нютагай үүлтэрэй зарим үнеэдһээ эдэ һаалишад 2400—2500 литр һү һааһан байна. Иимэ амжалта тэдэнэр хайшан гэжэ туйлааб гэхэдэ, үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ үнеэдээ һайн байрада байлгажа, һайнаар харууһалжа, тэжээлынь зүбөөр буйлуулжа эдеэлүүлдэг байгаа.

Ждановай нэрэмжэтэ колхозойхид үбэлжэлгэдөө һайнаар бэлэдхэжэ байна. Муушаг шадалтай мал, илангаяа залуу мал, үдэшэ үглөөниинь үбһэ эдинэ. Фермын овощехранилищинуудта үнеэдтэ эдюулхэ турнепс, хартаабха ехээр бэлдэгдэнхэй. Кукурузаар дараһан силосшье тэндэ бии, мүн үбһэ тэжээл фермэнүүдтэ зөөгдэжэ байна. Гахайн байха байра баригдажа дууһахытай байна. Малшадай байха байранууд дулаалагдаа.

Тэрэшэлэн Маленковой нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгэдэ һайса бэлэдхэжэ байна. Энэ колхозой малшад һү һаалгаар, нооһо хайшалалгаар 1955 ондо хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа үлүүлэн дүүргээ.

Гэхэтэй хамта, Кударын аймагай олонхи колхозууд малай үбэлжэлгэдэ ехэ удаанаар бэлэдхэжэ байна. Ниитынгээ малые типовой дулаан байраар хангаха талаар Кударын колхозууд нёдондо һайн үүсхэл гаргаһан байгаа. 1954 ондо малай байха олон байрануудай торхо бодхоогдоһон, тэдэнэй зариманиинь хүйтэнэй унатар хушагдаһаншье байгаа. Теэд колхозуудай правленинүүдэй, партийна эхин организацинуудай, МТС-үүдэй дирекцинүүдэй энэ һайшаалта үүсхэлээ эсэстэнь хүргэнгүй, хахад харгыдань орхижорхиһониинь гэмшэлтэй. Нёдондо жэлдэ торхонуудынь бодхоогдоһоншье һаа, 1955 оной үнгэрһэн 9 һара хахадай туршада тугалай, үнеэдэй байха нэгэшье байра хүсэд баригдажа, ашаглалгада үгтөөгүй байха юм. Тиихэдэ малшадай байха гэрнүүд шэнээр баригданагүй. Нэгэшье колхоздо культбаза баригданашьегүй, тэрэниие бариха, эмхидхэхэ тушаа колхозой правленинүүд, партийна эхин организацинууд ямаршье оролдолго гарганагүй. Колхозуудай томо фермэ бүхэндэ культбаза байгуулха гэжэ зааһан КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой бюрогой тогтоол Кударада мартагданхай.

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Соковиков) аймагай томо колхозуудай нэгэниинь юм. Үнгэрэгшэ үбэл үбэлжэлгые ехэ муугаар үнгэргэжэ, олон малаа үхүүлһэн, ашаг шэмыень доошолуулһан байна. Үбһэ тэжээлээр дутамаг, дулаан байраар хангагдаагүй дээрэһээ үнеэд болон һубай мал ехээр туража, ногоон дээрэ гараа һэн. Эгээл тэрээнһээ боложо 1954 онойхитой сасуулхада ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 95 литр һү багаар һааһан байна. Энэ хүндэ хушэр үбэлжэлгэһөө Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд ямаршье һургаал абаагүй байхань гэмшэлтэй. Мүнөө тус колхозой нэгэшье фермэ үбэлдэ бэлэн болоодүй. Нэгэдэхи МТФ-гэй малай байранууд, хото хорёо заһагдаагүй, кормушканууд хэгдээгүй, үбһэ тэжээл малай байрада шэрэтдээгүй. Тус колхоз үбһөөр ехэ дутамагшье һаа, солоомоо тон удаанаар сомоно. Энэ колхозой хоёрдохи МТФ-дэ һаалишадай болон малай байха байранууд тон удаанаар заһагдана. Нёдондо тодхогдоһон кормозапарник мүнөө эбдэршоод, заһагдаагүй хэбтэнэ. Мүн энэ фермэ һаалишадаар хүсэд бүридхэгдөөгүй. Һаалишан бүхэндэ 17 үнеэн даалгагданхай. Тусгаар тугалшаншье эндэ үгы. Эндэ залуу мал гарзалжа эхилээ.

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой правлени малшадай байра байдалые һайжаруулхын түлөө ямаршье анхарал оролдолго гарганагүй. № 2 МТФ-гэй 17 һаалишад уйтан байрада, хашалдажа байна. Тиимэһээ олонхинь хоёр хоёроороо нэгэ орон дээрэ унтаха баатай болоно. Байдаг гэрынь хушалтагүй, үнээнь заһагдахаар болошонхой.

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Тугаринов) малай үбэлжэлгэдэ мүн лэ мууса бэлэдхэжэ байна. Нёдондо малаа тураажа үбэлжүүлһэнһээ боложо хараалһанайнгаа зэргээр һү, мяха, үндэгэ тус колхоз энэ жэлдэ абажа шадаагүй. Үнеэн бүриһөө 482 литр һү гэхэ гү, али 1954 онойхитой сасуулхада үнеэн бүриһөө 59 литр багаар һү һааһан байна. Тус колхозой правлени малай үбэлжэлгые энэ жэлдэ мүн лэ мууса эмхидхэжэ байна. Жэшээ болгон тус колхозой центральна фермын бэлэдхэл хаража үзэе. Фермэдэнь хоёр һаалишад дутана. Фермые даажа байһан хүниие ондоо ажалда оруулаад, шэнээр хүниие табинагүй. Тиигэжэ һара хахад энэ фермэ хүтэлбэрилэгүй байна. Һаалишадай байха гэрэй пеэшэниинь задалагданхай, сонхынь шэлнүүд эбдэрхэй. Энэ гэрыень заһабарилхын тулада дархашуулые, барилгын материал колхозой правлени үгэнэгүй. Тиимэһээ һаалишад һү хэмнэдэг гэр соогоо байрлаха баатай болоо. Эндэ улаан булан нэгэшье фермэдэнь түхеэрэгдээгүй.

Иимэ задагай зайдан ябадал мүн Ворошиловай, Ленинэй, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозуудта үзэгдэнэ. Малажалай хүдэлмэри ехэтэй ажалые механизацилга ехээр унжагайруулагдана. Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо үшөө үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэдэй байха типовой байра баригдаһан аад, дүүжэн харгы мүнөө хүрэтэр хүсэд хэгдээгүй, автоматическа уһалуури тодхогдоодүй байһаар. Хонидынь байха байраар дутана. Нүхэр Гылыкпыловэй хүтэлбэрилдэг ОТФ-гэйхидэй 3 мянга гаран хонидоо хаанашье байлгажа үбэлжүүлхэнь үшөө элирүүлэгдээгүй байһаар.

Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Иванов) дүүжэн харгы хүсэд хэгдээгүй. Кормушкануудынь зохёожо түхеэрэгдээгүй. Тугалай, гахайн байранудай барилга ехэ удаанаар ябуулагдана. Хүдэлмэриинь түргэн дууһахын тулада нэмэжэ дархашуул табигданагүй.

Малажалай хүдэлмэри ехэтэй ажалые механизацилха, малай үбэлжэлгэдэ фермэнүүдые бэлэдхэхэ талаар Хамнигадайн, Ехэ Кударын МТС-үүд өөдтэй юумэ хэнэгүй. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгээ эдэ МТС-үүд солоомо суглуулгаар, механизмуудые тодхохын тулада олон хүниие колхоздо гаргалгаар хизаарлана. Мүн эд хэрэглэгшэдэй аймагай союз малшадые сай, мылаар, эхэнэртэ таараха валенкануудаар колхозуудые — үнеэ уяха гэнжээр, шифер болон барилгын бусад материалнуудаар мууса хангана.

Энэ жэлдэ Кударын колхозууд орооһо тарянай ургаса муу бэшэ хуряагаа. Һаамхай үнеэдтээ концентрат ехээр эдюулхэ дүүрэн аргатай. Теэд энэ аргаяа хэрэглэнэгүй. Куйбышевай, Ранжуровай нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудта һаамхай үнеэдтэ оролдосотой һаалишадынь турнепс эдюулээ һаа эдюулээ, бэшэ нэмэлтэ тэжээл үгэнэгүй. Силосые задалжа эдюулхэ тухай гансал хөөрэлдөөн лэ гарана. Энээнһээ боложо дээрэ дурсагдаһан колхозуудай, мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой үнеэд октябрь һара сонилээд хожороо. Ажахын шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө һү ехээр һаахын түлөө тэмсэл эндэ хэгдэнэгүй.

Урда жэлнүүдтэ үбэл, намарай һарануудта аймагай олонхи колхозууд үнеэн бүриһөө һарадаа 20—30 литр һаадаг байгаа. Һү һаалга саашадаа октябрь һарынхидал аляар эмхигүйгөөр эрхилбэл, мүн лэ энэ жэлшье урдынгаа харгыгаар ошогдожо магад.

Аймагай колхозуудта үнеэн бүриһөө хоёр мянга гаратар литр һү һааһан, 700-һаа 1100 грамм хүрэтэр сүүдхэ соогоо малайнгаа амидые шэгнүүр нэмээн таргалуулжа шадаһан малшад бии юм. Теэд тэдэнэй түрүү дүршэл дэлгэрүүлэгдэнэгүй.

1954—1955 оной үбэлжэлгые муусаа эмхидхэжэ ниитынгээ мал ехээр тураһанһаа, ехэ малайнгаа хахадыень шахуу һубайруулһанһаа үнеэдэй тоо ехээр хороошоод ... ложо Кударын колхозууд 1955 ондо 1954 онойхидо орходоо үнеэн бүриһөө 106 литр һү багаар һааһан, хонин бүриһөө 0,131 грамм нооһо багаар хайшалһан байна. Тиихэдэ тэжээлүүриин газарай 100 гектарта мяха абаха түсэб 89,5 процент, тэрэ тоодо гахайн мяха абаха түсэб мүн 42 процент дүүргэгдээ.

Байгалай үмэнэхи шэрүүн хүйтэн ута үбэл үүдэ тулажа ерээд байна. Нэгэшье фермэ, нэгэшье отара бэлэдхэл муутайгаар үбэлжэлгэдэ орохо ёһогүй. Дулаан наруули эдэ үдэрнүүдтэ малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэрииие аймагай колхозууд сүм дүүргэхэ зэргэтэй.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын коллективна корреспондент—«Кударын колхозник» газетын редакци.

И. В. МИЧУРИНАЙ ТУРЭhӨӨР 100 ЖЭЛЭИ ОИДО

АЙГААЛИИЕ ШЭНЭЛЭН ХУБИЛГАГШЫН hУРГААЛААР

„Байгаали манда хэзээ хайра хүртөөнэ ааб гэжэ үлеэжэ байнгүй, байгаалиин ашые өөhэдөө абажа хэрэглэхэ ёhотойбди“.

(И. В. МИЧУРИН).

Мичуринай зааhан замаар

гуухэ эрдэмтэ Иван Владимиро- Мичурин 60 гаран жэл соо науч- үдэлмэри ябуулха зуураа 300 шэнэ сортын культурна урга- уудые бии болгоhон байна. И. В. уринай наукада шэнээр оруул- hургаал юун бэ гэжэ тодорхой- хэлэхэ болоо hаа инмэ: орга- болон тэрэнэй оршон той- байдалай хоорондохи холбоое ыгөөр шэнжэлэн үзэhэнэй р органическа формонуудые й дураар хубилгаха тухай тео- ба арга метод болоно.

гуухэ эрдэмтын нүгшэhэнhөө манай ороной мичуринецууд адоводууд 250 шэнэ сортын ни, груша, вишни болон бусад үрэ-жэмэстэ культурануу- бии болгоо. Тиихэдэ манай оро- малшад—мичуринецууд hүүлэй уудтэ 40 гаран үүлтэрэй мал болгоо. Тэрэнэй тоодо суута ко- ской, казахска үүлтэрэй эбэр- йл, кавказска, алтайн үүлтэрэй д, буденновско, терскэ үүлтэрэй д ба бусад болоно.

урят-Монголдо үрэ-жэмэстэ тур- ын станци 1949 ондо эмхидхэг- hэн.

о станци селекциин ба агротех- ын таhагуудтай, мүн агротехни- , химико-технологическа лабо- ринуудтай юм. Станцимнай тур- ын база — питомнигтой болон- Тэрэнь жэл бүхэндэ зуу мянга н залуу hөөг модо гаргажа даг. Селекциин таhаг яблони, а, сливэ, малина, үхэр нюдэн, ковник г. м. хамта 300-гаад ян- жэмэстэ культурануудые ургуулха туршалга хэнэ. Хүйтэндэ тэсэмгэй культурануудые шэлэн абажа hуулгахыень сад ургуулагшадта дурадхадаг байнабди. Үрэжэмэс ехээр үгэдэг, хүйтэ даасатай нютагай культурануудтай болохо зорилгоор, мүн туршалга хэжэ, мүнөө бидэ 40-өөд мянган гибриднэ hуулгамал модотой болообди.

Үрэ-жэмэстэ культурануудай hайнаар ургахын тулада тэдэниие ямар аргаар уhалхаб, газарыень хайшан гэжэ элдүүрилхэб, тэжээл оруулхаб, томо үрэтэй ябаган яблонинуудые, жэмэстэ залуу hөөг мододые яажа ургуулхаб г. м. асуудалнуудые агротехникын таhагай научна хүдэлмэрилэгшэд шэнжэлэн үзэнэ. Гектар бүриhөө 60 центнер малина ургуулжа болохо агрономическа хэмжээябуулгануудые энэ таhагайхид зохёогоо. Мүн томо үрэтэй яблонинуудые үбэлдөө хүйтэнhөө хамгаалха аргануудые, эрхим шанартай үрэжэмэстэ залуу hөөг мододые ургуулха бодото аргануудые шэнжэлэн оложо, сад ургуулагшадай хүдэлмэридөө хэрэглэхыень тус таhагай научна хүдэлмэрилэгшэд дурадхадаг.

Наукын амжалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые сад тарилгада хэрэглэхэ талаар станциин научна хүдэлмэрилэгшэд горьтойхон хүдэлмэри хэнэ. Зүгөөр энэ хүдэлмэриие саашадаа улам hайжаруулжа, республикынгаа бүхы колхозуудые олзо ехээр үгэдэг садуудтай болохо зорилго урдаа табинабди.

Б. Жигульский, Улан-Удын үрэ-жэмэстэ туршалгын станциин ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.

Сад таригшад олон болоно

Советскэ Эхэ орондомнай олото хүнүүдэй олон хадань, мэдэнэб—город бодохол, мэдэнэб—сад hалбархал» кэ В. Маяковский хэдэн олон й урда тээ советскэ хүнэй үүс- юхёохо хүсэндэ батаар этигэн hэн.

хөөрөөшье, бэлиг түгэлдэр ухэ советскэ поэдэй иигэжэ хэ- hээ хойшо ороноймнай шэн- үхэл танигдашагүй ондоо болоо. хэг зоригтой советскэ хүнүүд алиин хүсые номгоруулан дэээ абажа, тайга соо городуу- бодхооно, хооhон байhан та- элдүүрилжэ, элбэг баян ур- абана, үрэ-жэмэстэ сад ур- а, үүлтэртэ hайн малнуудтай но. Советскэ арадай энэ агуухэ -ябуулгада манай республикын уд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. анай эндэхи уларил шэмэрүүн эн гэжэ бултанда мэдээжэ. Гэ- е, байгаалиин иимэ эрхэ бай- баян ургасатай, гоё hайхан жэмэстэ садуудые тарижа ур- агшадай тоо манай республика р жэлhээ жэлдэ олошорно.

ан-Удын ажалшадай дундаhаа н бэшэ хүнүүд И. В. Мичуринай аалые хэрэглэн, үрэ-жэмэстэ элдэб янзын модонуудые ургуулжа, hайн ургаса абажа байдаг. Некрасовай нэрэмжэтэ үйлсын 4-дэхи номерой гэртэ ажаhуудаг Алексей Парамонович Старков 1948 ондо 4 соото талмай дээрэ үрэ-жэмэстэ сад тараад, тэрэнээ оролдосотойгоор харууhалжа эхилhэн юм.

Табан жэл болоод байхада үхэр нюдэнэй, крыжовнигой эшэнүүд, мүн ранеткын нэгэ hөөг үрэ-жэмэс түрүүшынхеэ үгэбэ. Үшөө нэгэ жэл болоод ранеткын гурбан hөөг үрэ үгөө. Гадна, 100 стакан үхэр нюдэ, 60 стакан крыжовник, 120 килограмм помидор, 500-гаад үгэрсэ Алексей Парамонович абаhан байна. Тэрэнэй сад жэл бүри гоё, үндэр боложо, ехэ ургаса үгэжэ байдаг. Мүнөө сад соохи сибирскэ яблониин 2, ранеткын 17, грушын 6, сливын 2, шасарганаагай 12 hөөг, үхэр нюдэнэй 28, крыжовнигой 30 эшэ үрэжэмэс үгэнэ.

Мичуринай методые болон арга дүршэлые хэрэглэжэ, сад ургуулагшадые тоолохо болоо hаа Улан-Удэдэ олон.

В. Степанов.

олхоз бүхэниие садтай болгохо

дтай болоhон колхозуудай тоо й орон дотор, мүн манайшье блика дотор жэл ерэхэ бүри болоно. Гансахан манай Куда- 11 колхозой юhэниинь өөhэдын жэмэстэ садтай болонхой. Ма- колхозуудай дүй дүршэл юу ха- аб гэхэдэ, агуухэ эрдэмтэ . Мичуринай hургаалые зүбөөр лэн, сад гээшые тон анхарал- ар, ханалгатайгаар тарижа, ха- алжа ургуулаа hаа, Байгалай охи эрхэ байдалшье жэмэс үгэ- йна. Тиигэжэ үрэ-жэмэстэ сад озой олзотой hалбари боложо ха юм.

51 ондо 3 гектарта сад hуулга- байнаб. Томо үрэhэтэй ранет- вишниин, үхэр нюдэнэй эшэ- ые Улан-Удын, Сэлэнгын үрэ- эй питомнигуудhаа асаржа. han, яблониин 500 эшэ, 0,70 рта вишни, мүн тэды шэнээн рта малина hуулгаhан байгааб. дохи жэлдэнь садаа 5 гек- хүрэтэр үргэдхөө hэм. йнгаа рядай хоорондуур , дыни hуулганабди. Нё- жэл үрэ-жэмэстэ садhаа 40 ан түхэригэй олзо абаа hэмди. рэ-жэмэстэ сад колхоз бүхэн та- , ургуулжа шадаха юм. Энээ- туйлахын тулада мичуринска биологическа наукые hайнаар аха, наукын заабарие ажал дээрэ зүбөөр бэелүүлхэ хэрэг-

Г. Пепеляев, Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой садовод.

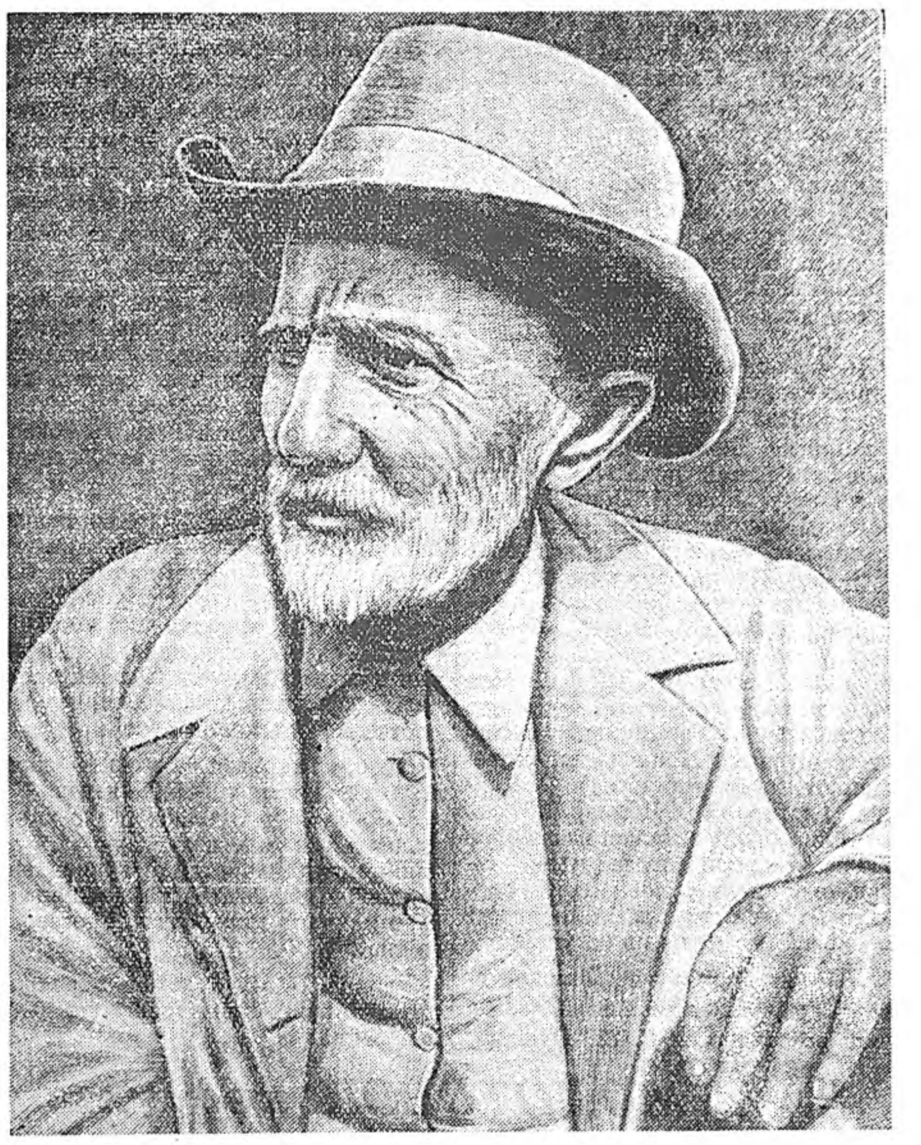

Ородой агуухэ эрдэмтэ И. В. Мичурин.

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

Гурбан шүлэг

1. Манай сад соо

Хабартаа сад соо шубуудай дуун...
Шубуудые үсхэн набша халхалаа.
Шугам сэхэ аллейн дундуур
Шамдуухан алхалааб.

Амиды жаргалаа олоошо зүгы,
Алишье таладам дүнгинөө.
Сад ургуулдаг хүн бүхэниие
Шадалаараа магтан гүнгэнөө.

Урдуурни баглайн сэсэглэн hууhан.
Уяхан модод хүдэлөөд,
Баабди баабай гааhаа зууhан,
Баяртайхан дүтэлөө.

Монсойhон шорой хүрзөөр буталан,
Шулуу сэашань хаяна .
Мүшэр бүхэниие гараараа этэрэн,
hөөг бүхэниие харана.

Уhаяа сасаhан шланг баринхай,
Аллейн дундуур бүмбэрнэ.
Аман сооxоноо жэмэс тухай,
Аятайханаар гүбэрнэ.

Алдарта Мичуриндли садтаа дурланхай
Ажалша үбгэд олон манда—
Баярта, Хайдапов, Хорлын ахай,
Баабди баабаймнай мандаг!

Намар, эртүүр магазин ошооб,
Наартай дулаахан үдэр бэлэй...
Яблокын эгээл томые олооб,
Хүбүүндээ зорюута шэлээб.

Яблока

Бара-балсагар, улаан хасартай
Барихада аятай эдеэшэг яблока,
Олон жэмэсhээ эгээл амтатай
Эгээл шэмэтэйень таабал хаб!

Намда hөөлөөр тудаhан жэмэсэйгээ
Нюдаргаhаа томыень гайхаhаар ерээб.
—Баабай Мичурин шамда эльгээгээ,
Бари, хүбүүмни!—гээд хэлээб.

—Хэн яблока бэлэглээб?—гээд
Хэдынэйш сагта асуугты хүбүүнhээм.
—Мичурин!—гэжэ тодоор хэлээд
Миhэлзэн байхал хүхюугээр.

Памятник

Мичуринда памятник нютагтань
табинхай.
Мрамор табсандань гарааб.
Бронзоор шудхамал яблока баринхай,
Бронзо үбгэниие харааб.

Хэлтэршэгүй мүнхэ памятнигай ойро,
Хүндэтэ хүнэй нэрые дурдааб.
Нарата үглөөгүүр намайе тойрон,
Ногоон hөөгүүд номёор урдаа.

Жаргал сүлөөтэ амгалан ороноо
Заха хизааргүй сад болгохобди.
Энээгээр бидэнэр,
Мичурин тандаа
Эгээл ёhотой памятник бодхохобди.

„Хүн хадаа шэнэ янзын ургамалнуудые байгаалиhаа үлүү hайнаар бии болгожо шадахашье, бии болгохо ёhотойшье юм“.

(И. В. МИЧУРИН).

Агуухэ эрдэмтын hургаалые бэелүүлнэбди

«Сад тарижа туршагты, өөhэдөө тэрэнээ шэнжэлэн үзэгты, шалгагты» гэжэ колхознигуудта, садоводуудта И. В. Мичурин дурадхадаг hэн.

1952 ондо Улан-Удын ПВЗ-гэй хүдэлмэришэдэй, профсоюзай комитедэй эдэбхеэр агуухэ эрдэмтын hургаалые бэелүүлэн коллективнэ сад таригдаhан байна. Заводой дирекци болон профсоюзна организаци сад таригшадта хэрэгтэй юумэ бултыень үгэhэн байна. Сад таригшад өөhэдынгөө хүсөөр водопровод татаhан, харуулай байра, хорой баряа hэн.

Түрүүшынгээ жэлдэ 17 хүн хамтаржа 3 гектар газарта сад hуулгаhан байна. Тэрэ жэлдэ 391 яблони, 1500 малинын эшэ, үхэр нюдэнэй 340 эшэ hуулгагдаа hэн. 1953 ондо садаймнай талмай 6 гектар хүрэтэр үргэдхэгдэжэ, сад хамтаараа таригшадай тоо 100 хүн болоо hэн.

Хүн бүхэндэ 600 дүрбэлжэн метр газар таhалдажа үгтэнхэй. Тэдээн бүхэндэнь томо эдеэтэй яблони—слашын 5 эшэ, ранеткын 18 эшэ, 3 вишниин эшэ, үхэр нюдэнэй 30 hөөг, малинын 20 эшэ, крыжовнигой 20 эшэ таригдаатай юм. Тиихэдэ рядуудай забhарта овощной элдэб культуранууд таригдадаг.

Энэ коллективнэ садай зарим участогуудhаа 80—110 килограмм яблони, 20 килограмм үхэр нюдэн, 15 килограмм малина абтана. Тиихэдэ рядуудайнь хоорондоhоо 400 килограмм помидор, 230 килограмм үгэрсэ, 400 килограмм капуста, 80 килограмм hонгино, 150 килограмм морковь болон свёкло, тыквэ гэхэ мэтын культуранууд абтана.

Өөhэдынгөө участогуудые нүхэд Кабанов, Лабанок, Гасилов, Рязанов, Толмачев, Орлов, Квашнев болон бусад олон нүхэд hайнаар харууhална.

Үрэ-жэмэстэ станциин научна хүдэлмэрилэгшэд, тэдэнэртэ заабари, зүбшөөл үгэдэг, мичуринска биологиин үндэhэ hууритай тэдэниие танилсуулдаг, лекци, элидхэл уншадаг.

ПВЗ-гэй хүдэлмэришэдэй жэшээгээр машина бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд коллективнэ сад тарижа эхилээ. Байгаалиие шэнэлэн хубилгагша И. В. Мичуринай Эхэ ороноо сэсэрлиг садаар шэмэхэ гээшэ манай зорилго болоно» гэhэн захяа заабариие бэелүүлхэ гээшэ советскэ хүнүүдэй арюун уялга болоно.

Т. Прокопьева, агроном.

Эдир мичуринецууд

Мичуринска hургаалые бэелүүлхэ талаар Улан-Удэ городой нэгэдэхи hургуулида зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ hургуулиингаа hуралсалай-туршалгын участогай талмайе үргэдхөөбди. Хоёр багашагууд парник, теплицэ баригдаа.

Теплицэ, парник соогоо шоройн ба шэбхэ хэгдэhэн горшоогхонууд соо овощной культурануудые, 6 сортын кукуруза элдэб аргаар тариха туршалга хэгдээ. Мүн өөрын гибриднэ үрэhэ бии болгохо туршалга хээбди. Март hарада 9-дэхи классай hурагшад намарай хара таряае Т. Д. Лысенкын методээр хабар таридаг болгохо туршалга хэбэ. Тэрэнь яhала hайн үрэ үгөө.

Тусгаар сад соо hурагшадай хүсөөр мянгаад гаран элдэб янзын ургамалнууд ургуулагдана. Мүн үрэ-жэмэстэ ургамалнууд — яблокын, үхэр нюдэнэй, крыжовнигой, малинын, канадска вишниин эшэнүүд, томо жэмэстэй хэдэн ябаган яблони ба грушанууд таригдаа. Гадна, уляангир тариха багашаг питомник баригдаба.

Биологиин багшанар хэшээл урогоо үнгэргэхэдөө hургуулиингаа эдир мичуринецуудай ургуулhан ургамалнуудые шабинарта харуулжа байгаад, хөөрэжэ үгэдэг. Тиихэдэнь урогынь ехэ ойлгосотой болодог.

Амита байгаалиин буланда hүүлэй хэды жэлнүүд соо элдэб сэсэгүүдые, гоёолтын ургамалнуудые hурагшад-юннадууд тарижа, ямар эрхэ байдалда тэдэнэй hайнаар ургаха байhыень шэнжэлэн үзэнэ. Гулабхаз, бүргэд, кролик, хэрмэн гэхэ мэтэ амитадые hурагшад ехэ оролдосотойгоор харууhалжа байдаг.

М. Донской, Улан-Удын 1-дэхи hургуулиин биологиин багша.

И. В. Мичуринай зохёолнууд

Советскэ Союз дотор И. В. Мичуринай зохёолнууд олоор хэблэгдэнэ. 1917 онhоо 1955 оной апрель хүрэтэр манай орон дотор И. В. Мичуринай 77 ном 18 хэлэн дээрэ 2326 мянган хэhэгээр хэблэгдэhэн байна. Тиихэдэ Мичурин тухай 258 ном 32 хэлэн дээрэ 5475 мянган хэhэгээр хэблэгдээ.

И. В. Мичуринай зохёолнууд ород хэлэнhээ гадна, украин, белорус, узбек, казах, грузин, татар, азербайджан, литовско, латыш, таджик, армян, эстон, бурят ба СССР-эй бусад арадуудай хэлэн дээрэ хэблэгдэhэн байна. Тиихэдэ, Мичурин тухай номууд молдавска, тувинска, татар, чуваш, якут, башкир, мокшо, осетин, удмур, нанай, ненец, эвенк, уйгур хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэhэн байна.

Агуухэ эрдэмтын зохёолнууд хилын саадахи арадуудай: англиска, испанска, немецкэ, польско, французска, хитад, болгар, венгер, польско, румынска, чешскэ ба бусад хэлэнүүд дээрэ олоор хэблэгдэнэ.

Тоо ба баримтанууд

Мүнөө манай республикын байhан газар дээрэ Октябрьска революциин урда сад гэжэ байгаагүй. Республикымнай 90 колхоз хамта дээрээ 250 гектарта сад тарина. Бичурын аймагай «XIX партсъезд» колхоз 16 гектарта, Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхоз 11 гектарта үрэ-жэмэстэ сад тарижа, тэрээнhээ ехэ олзо абана.

Иволгын аймагай Булганинай, Андреевэй нэрэмжэтэ, Байкало-Кударын аймагай Сталинай, Пушкинай нэрэмжэтэ, Заиграйн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ, Бичурын аймагай «XIX партсъезд» колхозууд үрэжэмэстэ садhаа жэл бүри 16—20 мянган түхэригэй олзо оруулна.

Кударын аймагай Молотовой, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозууд 5—5 гектарта сад таринхай. Колхозуудай садуудта вишни, крыжовник, малина, яблоко-ранеткэ яhала hайнаар ургана. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз үрэ-жэмэстэ садhаа энэ жэлдэ 39 мянган түхэригэй олзо оруулаа. Энэ колхозой садовод Иван Иннокентьевич Жарников сад тарилгаар ехэ дүршэлтэй болонхой.

Мүн энэ аймагай «Путь Октября» колхоз 4 гектар хахад садтай юм. Мүн Ждановай нэрэмжэтэ колхоз 2 гектар садтай. Эдэ колхозууд түрүүшынхеэ энэ жэлдэ садhаа жэмэс хуряагаа. Тиихэдэ Ленинэй, Маленковой, Хрущевой, Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Комбайн» колхозууд 1—2 гектар газарта сад шэнээр энэ жэлдэ hуулгаа. Хамта дээрээ Кударын колхозуудай сад 24,8 гектар болоо.

Орон нютагаа үрэжэлтэ hайхан сад болгоё

Манай дунда hургуули республикын холын хойто аймагуудай нэгэниинь болохо Баргажанай аймагта байдаг юм. Эндэ шанга хүйтэнэй, hалхи шуурганай болодогшье hаань, агуухэ эрдэмтэ Мичуринай hургаалые хэрэглэн элдэб янзын үрэ-жэмэстэ мододые ургуулжа, яhала hайн үрэ-жэмэс абажа болохо байhые манай дунда hургуулиин хэдэн жэлэй туршалганууд эли тодоор гэршэлнэ.

hургуулиимнай дэргэдэ 2,40 гектар газарта туршалгын участок бии. Энээнэймнай ехэнхиинь жэмэстэ сад эзэлдэг. Тэндэ олон янзын яблони, вишни, сливэ, виноград, малина ба ондоошье жэмэстэ модод ургана. Мүн туршалгымнай участогта жэмэстэ модоной питомник бии юм. Жэмэстэ модо ургуулжа, өөрынгөө аймаг дотор тараахаhаа гадна, хүршэ Курумканай hургуулинуудта үрэhэ, эшэ эльгээнэбди.

Нилээд дулаан уларилтай газарта ургадаг яблони болон виноградые Байгалай үмэнэхи эрхэ байдалда тааруулха, хүйтэнhөө тиимэ ехээр айхагүй болгохо хэрэгтэй байна. Энээниие туйлахын тула бидэнэр Баргажанай түрүүшын садовод мичуринец—РСФСР-эй габьяата багша Тимофей Михайлович Маликын хүтэлбэреэр олон жэлэй турша соо олоншье, ехэ hонирхолтойшье туршалгануудые хэhэн байнабди. Тиин мүнөө манай жэмэстэ садта томошье, амтатайшье жэмэс ургадаг болоо.

Манай hургуулиин юннадууд ондоо ургамалнуудые, жэшээнь, кукуруза, ороohото культуранууды болон корнеплодуудые ургуулжа, hайн ургаса хуряажа абана. Эдэ тарилганууд 0,30 гектар газар эзэлдэг. Жэшээнь, ургуулhан кукурузаhаамнай гектарта оруулан тоолоходо 600 центнер набша ногоон, 70 центнер эдеэшэнтэhэн буурсаг абтаhан байна. Мүн таригдаhан ороohото культуранууднhаа га бүриин 26 центнер шэниисэ, 23 центнер ячмень, 20 центнер овёс хуряагдаа. Тиихэдэ гектар газарта 600 центнер хартаабха, 1300 центнер брюквэ, 1100 центнер турнепс, 700 центнер свёкло ургуулжа болохо гэжэ манай туршалга харуулна. Мүнөө жэлдэ hургуулимнай ургуулhан кукурузынгаа үрэhөөр аймагай бүхы hургуулинуудай туршалгын участогуудые хангажа шадаха байна.

Манай эдир мичуринецууд өөhэдынгөө туршалгын участок дээрэ хүдэлмэрилжэ олоhон дүй дүршэлөө бодото ажал дээрэ бэелүүлхын түлөө колхозой таряалангай газар дээрэ ехэхэн хүдэлмэри хэнэ. Жэшээнь, 1955 ондо бидэнэр Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 1 гектар кукуруза таряад, 1530 центнер набша ногоо ба эдеэшэнтэhэн буурсаг суглуулжа, колхоздо тушаагаабди.

Жэмэстэ модые, мүн ороohото культуранууд болон корнеплодуудые ургуулжа, hайн амжалта туйлаhанайнгаа түлөө манай hургуули 1954, 1955 онуудта Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаа. Тиигэжэ үнгэрэгшэ зун бидэ 5 hурагшапар-юннадууд 3 багшатайгаа Москва ошожо, хүдөө ажахын гайхамшагта ехэ туйлалтануудтай танилсаабди.

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошоходоо, бидэнэр 4 сортын кукурузын эшэ болон буурсагуудые, 5 сортын яблока, 4 сортын үлир, мүн мойhо, мёд, воск, тусхай альбом абаашаа hэмди. Эдэ экспонадууднай выставкын юннадуудай павильон соо табигданхай. Манай абаашаhан экспонадуудые хараhан хүнүүд аяар холын Бурят-Монголдо агуухэ эрдэмтэ И. В. Мичуринай научна заабаринуудые зүбөөр хэрэглэбэл, үрэ-жэмэс ургуулжа болохо гэжэ этигэнэ.

Мүнөө бидэнэр выставкэдэ хараhан ойлгоhоноо хэрэглэжэ, саашадаа ородой агуухэ эрдэмтэ Мичуринай hургаалые бэелүүлхэ, тэрэнэй хэhэн агуухэ хүдэлмэриинь үргэлжэлүүлгэдэ бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ шиидээд, түрэhэн орон нютагаа үрэжэлтэ hайхан жэмэстэ сад болгохо гэжэ шармайн оролдонобди.

Баргажанай аймагай Уринска дунда hургуулиhаа Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаhан юннадууд: **Т. Козулина, Н. Стельмашенко, В. Етлаева, А. Романов, Ф. Зверьков.**

Уринска дунда hургуулиин юннат- мичуринец сад соогоо ажаллажа байна.

Германска Демократическа Республикын Президент Вильгельм Пик В. М. Молотовтой уулзаба

БЕРЛИН, октябриин 25. (ТАСС). Мүнөөдэр Германска Демократическа Республикын Президент Вильгельм Пик өөрынгөө ордондо — Нидершенхаузен гэжэ байшанда СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотовтой уулзаба.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөндэ хабаадалсаха Советскэ делегациин гэшүүд: Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо А. А. Громыко, СССР-һээ ГДР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Г. М. Пушкин гэгшэд тус уулзалга дээрэ байлсаба.

ГДР-эй зүгһөө—Германска Демократическа Республикын Премьер-Министр О. Гротеволь, ГДР-эй Премьер-Министрые орлогшо В. Ульбрихт, Премьер-Министрын орлогшо ба ГДР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Больц гэгшэд тэндэ байлсаба. Дүрбэн гүрэнэй Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевдэ болохоёо байгаа зүблөөнтэй холбоотой асуудалнуудаар хөөрэлдөөн хани ёһоной оршон байдалда үнгэрбэ. Европодо аюулгүйе хамгаалха асуудалаар, мүн Германска асуудалаар СССР-эй ба ГДР-эй Правительствонуудай нэгэн һаналтай байһание тус хөөрэлдөөн гэршэлбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Чехословакида ошоод байна

СССР-эй Верховно Соведэй делегациин гэшүүд Национальна суглаанай ээлжээтэ сессидэ хабаадалсахын тулада Чехословацка Республикын парламентда октябриин 24-нэй үглөөгүүр ерээ.

Национальна суглаанай депутадууд советскэ арадай түлөөлэгшэдые хани һайнаар угтаа. Суглаанай Президиумдэ ерэжэ һуури эзэлэн һуухыень советскэ парламентска делегацие толгойлогшо М. П. Тарасовые түрүүлэгшэ уряа. Национальна суглаанай депутадууд нэрьесэ альга ташаа. «Советскэ Союз мандаха болтогой!», «Ура» гэһэн хашхаралдаанууд зал соо болоо.

Национальна суглаанай заседаниин үедэ Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Зденек Фирлингер үгэ хэлэхэдээ, элдэб оронуудай бэе бэедээ парламентска делегацинуудые эльгээлсэхэ тухай СССР-эй Верховно Соведэй оруулһан дурадхалай ехэ удхашанартай байһые тэмдэглээ.

Удаань, советскэ парламентска делегацие толгойлогшо М. П. Тарасовта Национальна суглаанай түрүүлэгшэ үгэ үгөө. Орондонь ерэжэ, Чехословакиин арадай ажабайдалтай болон туйлалтануудтай танилсахые СССР-эй Верховно Соведэй делегацие уриһанайнь түлөө Национальна суглаанай түрүүлэгшэ болон депутадуудта баясхалан хүргэхэ зуураа, М. П. Тарасов иигэжэ хэлээ:

Советскэ Союз болон Чехословацка Республика үни холын холбоо барисаатай юм. Танай орондо, ажалда дуратай ба оюун бэлигтэй арад зондотнай советскэ арад үнэн зүрхэнһөө дурлан, ахадүүгэй мэдэрэлтэйгээр хандадаг байна.

Фашистска булимтарагшадтай хэтдэһэн шуһата тэмсэлэй үедэ манай оронуудай арадууд буу зэбсэг гартаа барижа, эрхэ сүлөөгөө болон бэеэ даанхай байдалаа хамгаалаа һэн. Энэ тэмсэлэй боложо байха үедэ, үшөө 1943 ондо хани барисаан, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договор Советскэ Союзай болон Чехословакиин хоорондо баталагдаһан байгаа. Энэ договорой үндэһөөр манай арадуудай хоорондохи хани ёһоной холбоо барисаан дайнай хойто тээхи үедэ улам ехээр бэхижэһэн ба үргэдэһэн байна.

Верховно Соведэй делегаци Чехословацка Республикада ерээд байха үедөө, манай арадуудай хоорондохи хани барисаанай бата бэхи байһые нюдөөрөө хаража этигээ. Энэ хани барисаан түүхэтэ удхашанартай байхаһаа гадна, социализм болон коммунизм байгуулха агууехэ һайн һайхан зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар бидэниие холбодог байһан дээрэһээ хэтэ мүнхэдөө таһаршагүй юм.

Орон соогуур аяншалхадаа делегациин хараһан, үзэһэн юумэн тухай М. П. Тарасов хэлэхэ зуураа, СССР-эй Верховно Соведэй болон Чехословацка Республикын Национальна суглаанай депутадуудай хоорондоо нюураараа уулзажа, сэхэ холбоо барисаа байгуулга манай хоёр арадай хоорондоо үгэеэ бүри һайнаар ойлголсоходо, экономикын, наукын болон культурын элдэб һалбаринуудта туйлагдаһан амжалтануудые үргэнөөр халан абалсахада туһалха байна гэжэ онсо тэмдэглэнэ.

Советскэ Союзай болон Чехословацка Республикын гадаадын политика хадаа манай оронуудай арадуудай шухала интересүүд болон хүсэл эрмэлзэлгэдэ тааралдуулан ябуулагдадаг дотоодын политикын үргэлжэлэл болоно, энэ политика эб найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани барисаанай политика болоно.

Советскэ правительствын гадаадын политикын амжалта тухай тогтохо зуураа, уласхоорондын эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ Чехословакиин оруулһан туһа нэмэриие советскэ парламентска делегацие толгойлогшо тэмдэглэһэн байна.

Хани халуунаар угтаһанайнь түлөө делегациин зүгһөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөөд, Чехословацка бүхы ажалшадай аша туһада зорюулан амжалтатайгаар хүдэлмэрилхыень Национальна суглаанай делегадуудта нүхэр Тарасов үгынгөө түгэсхэлдэ хүсэһэн байна.

М. П. Тарасовай үгэ хэлэжэ байхада нэрьемэ альга ташалга нэгэтэ бэшэ болоо.

Удаань, Национальна суглаанай депутат (Прагаһаа) В. Гулинский, Национальна суглаанай депутат (Братиславаһаа) Р. Калиский амаршалгын үгэнүүдые хэлээ.

Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Зденек Фирлингер советскэ парламентска делегациин хүндэлэлдэ зорюулан октябриин 24-нэй үдэшэ Чернинскэ ордон соо уулзалга хээ.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Югославиһаа бусаба

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ А. П. Волков толгойлогшотой советскэ парламентска делегаци октябриин 25-да Югославиһаа Москвада бусаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо М. Д. Чубинидзе, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй болон РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд, КПСС-эй Московско городской комитедэй секретарь Е. И. Афанасенко, Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо С. С. Тихомиров, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд Внуковска аэродром дээрэ делегацие угтаа.

Югославиин Арадай Федеративна Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол Д. Видич, посольствын хүдэлмэрилэгшэд делегацие угталсаа. (ТАСС).

Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. А. Яснов Англида ошоод байна

Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. А. Яснов, Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо С. М. Бутусов, Москва городой ажалшадай депутадуудай Фрунзенска районно Соведэй түрүүлэгшэ А. И. Макаров Англида ошоод айлшалжа байхадаа, английска столицые хараа.

М. А. Ясновой болон тэрээнтэй ябалсаһан хүнүүдэй хүндэлэлдэ зорюулан Лондоной лорд-мэр сэр Сеймур Говард уулзалга эмхидхээ. Тэрээн дээрэнь хэдэн зуун хүн байлсаа.

Лондонско графствын соведэй түрүүлэгшэ Норман Причард үглөөнэй сайлалга хэжэ, советскэ айлшадые хүндэлөө. Сайлалгын үедэ үгэ хэлэхэдээ Причард хадаа Лондоной хүн зоной зүгһөө советскэ столицын хүн зондо үнэн зүрхэнэй амаршалга дамжуулхыень советскэ делегадуудые гуйгаа. Хани һайнаар угтаһанайнь түлөө Причардда баясхалан хүргөөд, элдэб оронуудай нютагай соведүүдэй болон городуудай муниципалитедүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй болон гэшүүдэй хоорондоо нюураараа уулзажа холбоо байгуулга арадуудай хоорондоо хани барисаа бэхижүүлхэ, мүн үгэеэ ойлголсодог болоходо туһалха байна гэжэ М. А. Яснов харюугай үгэ хэлэхэдээ онсо тэмдэглээ. Лондонско графствын соведэй гэшүүдтэй хамта Москвада айлшалхыень Причардые М. А. Яснов уриһан байна. Причард хадаа уряалай түлөө баясхалан хүргөөд, энэ уряалыетнай баяртайгаар хүлеэн абанаб гэжэ мэдүүлээ.

Городой лорд-мэрэй уряалаар Бирмингам орохоёо советскэ делегадууд октябриин 24-дэ гараһан байна.

(ТАСС).

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөндэ ошожо ябаһан Советскэ делегаци Берлиндэ ерэбэ

БЕРЛИН, октябриин 25. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотов түрүүтэй советскэ делегаци дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөндэ хабаадалсахаяа Женева орожо ябаха замдаа мүнөөдэр Берлиндэ ерээ. В. М. Молотовтой хамта Советскэ Союзай делегациин гэшүүд: Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо А. А. Громыко ябалсаа.

Германска Демократическа Республикын Арадай палатын Президиумэй түрүүлэгшэ И. Дикман, Германска Демократическа Республикын премьер-министр О. Гротеволь, СЕПГ-эй Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь ба премьер-министрын орлогшо В. Ульбрихт, премьер-министрын орлогшонор В. Штоф, Л. Больц, П. Шольц, Ехэ Берлинэй обер-бургомистр Ф. Эберт, демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна соведэй президиумэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, Германска Демократическа Республикын правительствын болон Арадай палатын президиумэй гэшүүд, олониитын түлөөлэгшэд Берлинскэ Шенефельд гэжэ аэродром дээрэ советскэ делегацие угтаа.

СССР-һээ Германска Демократическа Республикада байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол Г. М. Пушкин, Германидахи Советскэ сэрэгүүдэй главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречко, советскэ посольствын харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд, Германидахи Советскэ сэрэгүүдэй командованиин түлөөлэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд советскэ делегацие мүн лэ угталсаа.

СССР-эй ба Германска Демократическа Республикын гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн аэродром дээрэ арадай полициин хүндэтэ харуул табигдаһан байгаа. Советскэ Союзай болон Германска Демократическа Республикын гүрэнэй гимнүүд наадагдаа.

Премьер-министр Отто Гротеволь Советскэ делегацие амаршалан үгэ хэлээ. Эб найрамдалые болон арадуудай аюулгүй байдалые бэхижүүлхын, амгалан ба демократическа ёһоор Германиие нэгэдүүлхын тулада Советскэ Союзай оролдолго гаргадаг байһанайнь түлөө Гротеволь баясхалан хүргөө

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевдэ болохоёо байһан Зүблөөнэй ехэ удхашанартайе тэмдэглэхэ зуураа, эб найрамдалда дуратай хүнүүд энэ зүблөөндэ ехэ этигэл найдабаритайгаар хандана гэжэ Отто Гротеволь тэмдэглээ.

Удаань, В. М. Молотов аэродром дээрэ амаршалгын тобшо үгэ хэлэһэн байна.

В. М. МОЛОТОВОЙ мэдүүлгэ

Нүхэр Премьер-Министр, хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар!

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Зүблөөндэ хабаадахын тулада Советскэ Союзһаа Женева ошожо ябаһан делегациин зүгһөө таанадта, Берлинэй бүхы хүн зондо, үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэнэб.

Советскэ Союзай болон Германска Демократическа Республикын хоорондо бата бэхи хани харилсаан байгуулагданхай. Манай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаан тухай договор һаяхан хүсэндөө ороо. Энэ хадаа манай оронуудай арадуудай ахадүүгэй хани барисаае болон харилсан ажаллалгые саашадань хүгжөөхэ үндэһэ һуури боложо үгэхэ, Германска асуудалые эбэй ёһоор гүримшүүлгэдэ туһалха байна.

Советскэ Союзай болон Германска Федеральна Республикын хоорондохи харилсаае гүримшүүлгэ—мүн лэ эдэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ зохилдохо байна бшуу.

Эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые хангалга Европын бүхы арадуудай гол зорилго болоно. Энэ замаар ябабал германска арад эбэй ба демократическа ёһоор Германиие нэгэдүүлжэ шадаха байна.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевдэ болохоёо байһан Зүблөөн уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һулаpуулгада туһалжа, эб найрамдалые болон аюулгүй байдалые хүсэжэ байһан арадуудай этигэл найдабариие харюулха бэзэ гэжэ бидэнэр үнэн зүрхэнһөө найданабди.

Шэнэ ажабайдал зохёон байгуулгадаа, национальна нэгэдэлэй түлөө, Европын эб найрамдалда дуратай арадуудай бүлэ дотор Германиин зохихо һууряа эзэлхын түлөө тэмсэлдээ саашанхи амжалта туйлахыетнай таанадта, Германска Демократическа Республикын бүхы ажалшадта хүсэхые зүбшөөгыт.

Италиин эхэнэр-коммунистнуудай конференци

Эхэнэр-коммунистнуудай Национальна хоёрдохи конференциин заседаниинууд хэдэн үдэрэй турша соо Римдэ болоо. Тэрээн дээрэ 660 делегат байлсаа. Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй болон социальна шэнэдхэн байгуулалтын түлөө итальянска эхэнэрнүүдэй тэмсэл тухай Лина Фибби элидхэл хээ. Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ болоо. Тэрээндэ Италиин олониитын элитэ ехэ, эмэгтэй ажал-ябуулагшад хабаадалсаа.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй доро дурсагдаһан амаршалга конференци дээрэ уншагдаа:

ИТАЛИИН ЭХЭНЭР-КОММУНИСТНУУДАЙ НАЦИОНАЛЬНА ХОЁРДОХИ КОНФЕРЕНЦИДЭ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа Италиин эмэгтэй коммунистнуудай Национальна конференциин делегадуудта амаршалга хүргөөд, тэдэнэй хүдэлмэридэ, амгалан тайбан ажабайдалдаа, мүн хэдэн миллион итальянска эхэнэрнүүдэй болон бүхы ажалшадай һайн һайхан ерээдүйн түлөө тэмсэлдэнь амжалта хүсэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

Конференцидэ хабаадагшад энэ амаршалгые нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Конференциин октябриин 23-най түгэсхэлэй заседани дээрэ Итальянска коммунистическэ партиин генеральна секретарь Пальмиро Тольятти үгэ хэлээ. Эхэнэр-коммунистнуудай нэгэдэхи Национальна конференциин 1945 ондо болоходо Итальянска коммунистическэ партида 80 мянган эхэнэр гэшүүдынь боложо ороһон байгаа. Мүнөө үедэ энэ партида 575 мянган эхэнэр гэшүүд боложо оронхой. Гадна, 100 мянган басагад Итальянска залуушуулай коммунистическэ федерацида ородог юм гэжэ тэрэ һануулаа. Эхэнэрнүүдээр гол түлэб хүтэлбэрилэгдэдэг тон ехэ эмхидэнги хүсэнүүдэй партиин организацинуудта ородог байһан ушар Италиин олониитын ажабайдалдахи горьтой дэбжэлтые харуулна гэжэ Тольятти хэлээ.

Эхэнэрнүүдые богоолшолгоһоо сүлөөлхын түлөө хүдэлөөн хадаа итальянска общественэ демократическа ёһоор шэнэдхэн байгуулхын түлөө ниитэ тэмсэлэй шухала хуби болоно гэжэ Тольятти саашань хэлээ. Энэ ниитэ тэмсэл хадаа ажал хэхэ эрхын, эрэшүүлтэй адли түлөөһэ абахын, эрдэмдэ һураха эрхын, ямаршье тушаал дааха эрхын түлөө тэмсэжэ байһан эхэнэрнүүдтэ шухала удхашанартай байна. Эдэ зорилгонуудые туйлахын тулада эхэнэрнүүдэй, тэдэнэй гэр бүлын, үрэ хүүгэдэй аша туһада зорюулан олон тоото хэмжээ-ябуулгануудай бэелүүлгые гартаа абажа шадаха итальянска эхэнэрнүүдэй олониитын нэгэдэмэл организаци шухала үүргэтэй байна. Иимэ организаци хадаа итальянска эхэнэрнүүдэй союз болоно. Энэ организацида эмэгтэй коммунистнууд үргэнөөр туһалха зэргэтэй. Эхэнэрнүүдэй олониитын организациие өөһэдыгөө сүлөөлхын тулада нэгэдэһэн итальянска эхэнэрнүүдэй олонхидой организаци болгохын тулада эмэгтэй коммунистнууд тэрээн дотор эршэтэйгээр ажаллаха зэргэтэй гэжэ Тольятти хэлээ.

Орон доторхи экономическа, социальна ба политическэ эрхэ байдалые һайжаруулхын түлөө, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада туһа нэмэреэ Италиин эдэбхитэйгээр оруулхын түлөө ниитэ тэмсэлдэ туһалжа шадахаар эхэнэрнүүдэй үргэн фронт байгуулгада зорюулагдаһан хүдэлмэреэ эхэнэрнүүдые сүлөөлхын түлөө тэмсэхэдээ, шангадхан һайжаруулхыень итальянска эмэгтэй коммунистнуудые Тольятти уряалаа.

(ТАСС).

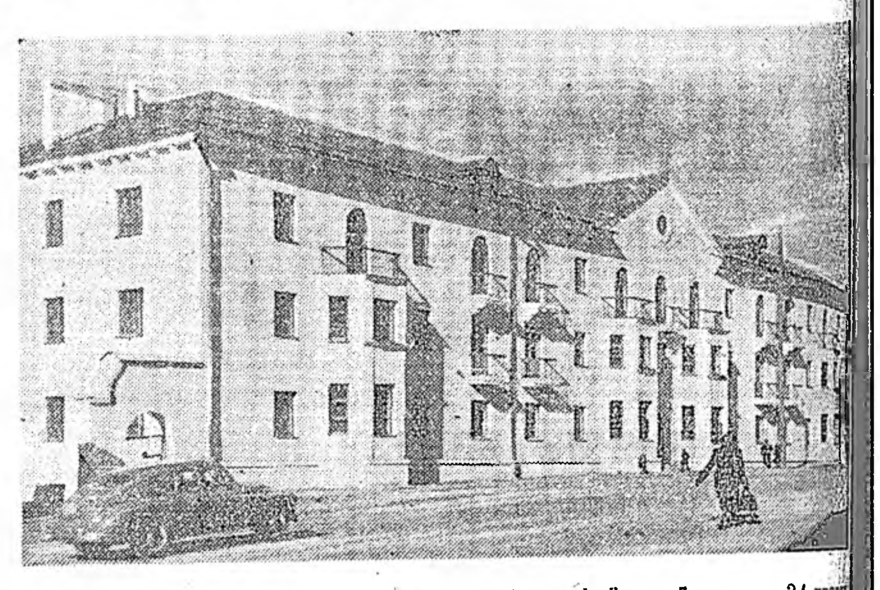

Хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд Октябрьска һайндэрэй урда тээ 24 квар[illegible]ратай байрын шэнэ гэртэ орохонь.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой Сталинай үйлсэдэхи хэлхеэ холбоо[illegible] хүдэлмэрилэгшэдэй шэнэ гэр.

А. Мантаевай фото.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Малаа дулаанаар үбэлжүүлхын түлөө

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй зааһан заабариие бэелүүлэн, Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд артелиингээ ажахые олзо доход ехэтэй болгохын түлөө тэмсэжэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз малажал хүгжөөлтөөр зарим тэды амжалта туйлаа. Жэшээнь, ажахын жэлэй дүнгүүдэй ёһоор, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1289 литр һү һаажа, аймаг соогоо түрүү һууринуудай нэгые эзэлбэ.

Мүнөө артелиин гэшүүд малаа дулаан, һайн байрада үбэлжүүлхын түлөө бэлэдхэжэ байна. Жэшээнь, барилгын бригадын гэшүүд (бригадирынь нүхэр Базаржапов) Хүтүл гэжэ газарта 500 хонинои байха шэнэ байра баряа. Мүн эндэ хашаа, хорёо болон хонишодой байха гэрнүүд шэнээр баригдаба. Модошо дархашуул Михаил Ув[illegible] Филипп Жданов, Владимир [illegible]бородов болон бусад барилгы[illegible] хүдэлмэриие богонихон болзор[illegible] дүүргэһэн байна. Тэдэнэр үдэр[illegible]риингөө даалгабариие 150—175 пр[illegible]цент хүрэтэр, һайн шанартай[illegible] дүүргэдэг байгаа. Мүнөө бригад[illegible]хид И. С. Белоусовай даадаг һ[illegible]товарна фермын малай байра[illegible]дые һэльбэн заһажа байнхай. [illegible] эндэ тугалай шэнэ байра бар[illegible]жа дүүрэхэ ойртоо. Тэрэшэлэн [illegible] дариг, Хэлтэгэй болон бусад н[illegible]гуудтахи үхэрэй, хонидой байра[illegible] сүм заһагдажа байна. Малай [illegible]рануудые заһабарилга ноябриин[illegible]гэ болотор дүүргэгдэхээр хараа[illegible]дана.

Б. Цыремпилов

МТС-эй барилгашад һайнаар ажаллана

Итанцын МТС-эй (Прибайкальска аймаг) дирекци үбэлдөө машина тракторайнгаа заһабарилгые эмхитэйгээр үнгэргэхын тула үйлэдбэриин байрануудые заһаха, байрын гэрнүүдые бариха, барилгын ба монтажна бригадануудые эмхидхэһэн байгаа.

Коммунистическэ партиин XX съездые, Агууехэ Октябриин 38-дахи жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн эдэ бригаданууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Үбэлэй заһабарилгын сезониие угтуулан, тэдэнэр машинно-тракторна мастерскойн шэнэ байра баряад, электрын ба уурaлай хүсөөр хүдэлхэ, заһабар[illegible]га хэхэ түхеэрэлтэнүүдые тодхо[illegible] байна. Мүн трактор, комбайн ха[illegible]галха сарай, хоёр худаг түхеэрэ[illegible]. Найман квартиратай байрын[illegible] шлакобетоноор баригдаба. МТС[illegible] конторын байшангай, байрын [illegible] дабхар гэрэй гоёолтонууд хэгд[illegible] байна. Мүн хүдэлмэришэдэй ба[illegible] хамтын байра, столово баригда[illegible] дүүрэхэ дүтэлөө.

Иигэжэ машинно-тракторна [illegible]кынгаа намар-үбэлэй заһабари[illegible] МТС-эй механизаторнуудай эм[illegible]тэйгээр эхилхын тула таатай бай[illegible] бии болгогдожо байна.

И. Иванов

Ажалта үдэртэ аванс үгтэбэ

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз 1955 оной 3-дахи кварталай дүнгөөр малшадтаа авансаар мүнгэ хубааба. Малшадай ажалта үдэр бүхэндэ 1 түхэриг 50 мүнгэн хүртөө.

Июль, август ба сентябрь һаранuудай туршада ниитынгээ малажал дээрэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, олон ажалта үдэр олоһон колхознигууд ехэ мүнгэ абаба. Жэшээлхэдэ, хонишон Бальжин Эрдынеев һамгантайгаа сугтаа 1026 ажалта үдэр оло[illegible] 1628 түхэриг мүнгэн аванс аб[illegible]. Нүхэр Эрдынеевэй отара үбэлжэ[illegible]дэ түгэс бэлэн болонхой. Хонид[illegible]барандаа тобир тарганууд.

Мүн хонишон Цыден Чагдуро[illegible] бүлэ, МТФ-е даагша Петр Хайда[illegible]вай бүлэ ехэ мүнгэ абаһан ба[illegible] юм. Һаалишан нүхэр Хайдап[illegible] 1955 ондо һайн үүлтэрэй үнеэн б[illegible]һөө 4066 литр һү һааһан байна.

П. Халтанов

Монголой айлшад бурят дунда һургуулида

Монгол Арадай Республикын гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд Москваһаа нютагаа бусажа ябаха зуураа, республиканска бурят дунда һургуулида орожо хараба.

Тэдэнэр хүүгэдые хүмүүжүүлгэ ба һуралсал тухай һургуулиин багшанартай хөөрэлдэһэн, һуралсалай таһагуудые хараһан, мүн 10-дахи классуудай урогуудта байлсаһан байна.

Мүн тэдэнэр Улан-Удын 1-[illegible] һургуули, Пионерүүдэй ба[illegible] ошожо хараа.

Монгол Арадай Республикы[illegible] гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй [illegible] Улан-Удын һургуулинуудай баг[illegible]нарай уулзалга нүхэдэй ёһоной [illegible] шон байдалда үнгэрөө. Айл[illegible] Москва ошоһон тухайгаа һонир[illegible]тойгоор хөөрэжэ үгэһэн байна.

Х. Буд[illegible]

Ш А Т А Р

Шатараар республикын чемпионой нэрэзэргэ олохын түлөө хахад финальна мүрысөөн үргэлжэлһөөр.

Мүрысөөнэй табадахи уулзалгада Малков Мадаевтай наадаба. Энэ хоёрой уулзалга ехэ һонирхолтойгоор үнгэржэ, Мадаев 21-дэхи ябадалдаа шүүгдэһэнээ мэдэрбэ. Мункоев Цыденовые, Власов Сергеевые, Санжин Мясниковые шүүгээ. Шадрин Аюрзанайнһаа мат абаад, мүрысөөнэй эхинһээ хойшо табадахяа шүүгдэбэ. Тиихэдэ шатаршан Авраев Щербаковтой наадаха байһан аад, наадабагүй.

Мүрысөөнэй 6-дахи уулзал[illegible] Цыденов Власовтай ехэ бодо[illegible]тойгоор наадажа илаба. Ма[illegible] Мясниковтой наадаа. Мясников [illegible]дохи ябадалдаа тэмээгээ хоёр [illegible] бүүгээр һэлгэжэрхёод, муу ба[illegible]тай болоо. Саашадаа энэ бай[illegible] һайжаруулжа шадангүй, шүүг[illegible]нээ мэдэрхэ баатай болоһон ба[illegible] Мункоев Авраев хоёрой парти[illegible] шолуулагдаа.

6-дахи уулзалгын һүүлээр Ма[illegible] абажа боломоор 5 очкоһоо[illegible] Мадаев—3,5 очко, Цыденов 6-[illegible] очко абаад ябана.

А. Игумнов

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын октябриин 26-най номерто толилогдоһон, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 38 жэлэй ойдо зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудай 24-хиень иигэжэ уншаха хэрэгтэй: «Советскэ Союзай ажалшад! Коммунистическэ партиие, Советскэ правительствые тойрон улам нягт[illegible] жагсая, коммунистическэ общес[illegible] байгуулха агууехэ хэрэгтэ манай[illegible]сэнүүдые ба зохёон байгуулхы[illegible]шэ зоригые элсүүлэн хандуула[illegible]

Редакци.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26 Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора—32-74. отв секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства —47-59. пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности—34-05. местной информации и писем — 24-74. корректорская — 32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00596. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 543[illegible]